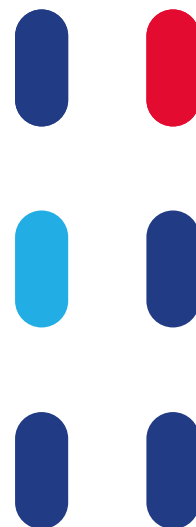

Koszaliński
INFORMATOR
dla
osób niepełnosprawnych
ich rodzin i przyjaciół

Koszalin, 2020 rok

Nakład: 1500 egzemplarzy

Publikacja finansowana ze środków miasta Koszalina w ramach realizacji „Miejskiego programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych na lata 2018 - 2022”.

Tekst i opracowanie: Anna Ginda - Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych, Urząd Miejski w Koszalinie.

Skład i druk: SOLDRUK Koszalin

Uwaga! Informator nie stanowi źródła prawa, Stan aktów prawnych - 30 października 2020 roku.

Można go otrzymać w Urzędzie Miejskim, Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie, Miejskiej Bibliotece Publicznej oraz koszalińskich organizacjach pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Szanowni Państwo

Jednym z bardzo ważnych celów działalności samorządu Koszalina jest wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w naszym mieście. Działania te byłyby znacznie utrudnione bez rzetelnej informacji.

Dlatego oddajemy w Państwa ręce już szóste wydanie „Koszalińskiego informatora dla osób niepełnosprawnych ich rodzin i przyjaciół”. Można w nim znaleźć podstawowe wiadomości na temat orzecznictwa, edukacji, ulg i uprawnień oraz możliwości pozyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Informator - to również wykaz najważniejszych instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych, które działają na rzecz osób niepełnosprawnych w Koszalinie.

Osoby niepełnosprawne powinny być świadome swoich praw i tego, że są ludzie, którzy dbają o ich prawa. Mając wiedzę łatwiej jest szukać pomocy - łatwiej się o nią starać. Informator ma być pomocny właśnie w owym poszukiwaniu. Jeśli spełni tę rolę - stanie się użytecznym, praktycznym przewodnikiem zarówno dla adresatów, jak i wszystkich zainteresowanych problematyką osób niepełnosprawnych.

Rozszerzenie niektórych tematów znajdziecie Państwo na stronach internetowych Urzędu Miejskiego: www.bip.koszalin.pl w folderze „MIASTO KOSZALIN” w linku „Koszalin bez barier”.

Liczę na Państwa uwagi i sugestie dotyczące ewentualnego wzbogacenia kolejnych wydań informatora.

Piotr Jedliński
Prezydent Miasta Koszalina

Wydanie z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych
Koszalin, dnia 03 grudnia 2020 roku

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia 1 sierpnia 1997 roku

Karta Praw Osób Niepełnosprawnych

(M.P. z 13.08.1997 r. Nr 50 poz. 475)

§ 1. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uznaje, że osoby niepełnosprawne, czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji. Sejm stwierdza, iż oznacza to w szczególności prawo osób niepełnosprawnych do:

- 1) dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- 2) dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
- 3) dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną,
- 4) nauki w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej,
- 5) pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych,
- 6) pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga - prawo do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych,
- 7) zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym,
- 8) życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym: dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej, swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu, dostępu do informacji, możliwości komunikacji międzyludzkiej,
- 9) posiadania samorządnej reprezentacji swego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych,
- 10) pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

§ 2. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzając, iż powyższe prawa wynikają z Konstytucji, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji Praw Dziecka, Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych, aktów prawa międzynarodowego i wewnętrznego, wzywa Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i władze samorządowe do podjęcia działań ukierunkowanych na urzeczywistnienie tych praw.

§ 3. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wzywa Rząd Rzeczypospolitej Polskiej do składania corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, informacji o podjętych działaniach w celu urzeczywistnienia praw osób niepełnosprawnych.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

I. ORZECZNICTWO POZARENTOWE

Organami orzekającymi dla celów pozarentowych są:

- powiatowe (miejskie) zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności - pierwsza instancja,
- wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności - druga instancja.

Właściwość miejscową zespołu ustala się według miejsca stałego pobytu w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych. Dla mieszkańców Koszalina oraz powiatu koszalińskiego jest to:

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

al. Monte Cassino 13 (1 piętro)

75-414 Koszalin

tel. 94 348 39 54 do 56

jako pierwsza instancja

oraz

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

ul. Dubois 27

70-610 Szczecin

tel. 91 43 03 193

jako druga instancja.

W przypadku osób:

- bezdomnych,
- przebywających poza miejscem stałego pobytu ponad dwa miesiące ze względów zdrowotnych lub rodzinnych,
- przebywających w zakładach karnych i poprawczych,
- przebywających w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,

właściwość miejscową zespołu orzekającego ustala się według miejsca pobytu tych osób.

Powiatowe zespoły orzekają na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo, za ich zgodą, na wniosek ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - na wniosek centrum usług społecznych, które mogą uczestniczyć na prawach strony w sprawach, w których orzekają powiatowe zespoły.

Orzekanie o niepełnosprawności

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności

Ustawa ustala trzy stopnie niepełnosprawności:

- znaczny - osoba z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolna do pracy albo zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagająca, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, przy czym niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych

potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację,

- umiarkowany - osoba z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolna do pracy albo zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagająca czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
- lekki - osoba o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności osoby, o której mowa w ust. 1 lub 2, nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy niezapewniającego warunków pracy chronionej, w przypadkach: przystosowania przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej (po pozytywnym zaopiniowaniu przez Państwową Inspekcję Pracy) lub zatrudnienia w formie telepracy.

W orzeczeniu powiatowego zespołu ustala się niepełnosprawność albo stopień niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole przyczyn niepełnosprawności oraz wskazania dotyczące w szczególności:

- 1) odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby,
- 2) szkolenia, w tym specjalistycznego,
- 3) zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
- 4) uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- 5) konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- 6) korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- 7) konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- 8) konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- 9) spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020r. poz. 110 i 284), przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu), 10-N (choroba neurologiczna) lub 07-S (choroby układu oddechowego i krążenia),
- 10) prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Od orzeczenia powiatowego zespołu przysługuje odwołanie do wojewódzkiego zespołu za pośrednictwem zespołu, który je wydał, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Od orzeczenia wojewódzkiego zespołu przysługuje odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych za pośrednictwem wojewódzkiego zespołu w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania stronie przysługuje prawo zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, orzeczenie staje się ostateczne i prawomocne.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r. poz. 426 ze zm.).

Przekładanie orzeczeń innych organów – ZUS, KRUS, MON, MSWiA

Orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o:

- całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2, i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych traktowane jest na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1, jest traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt 1, jest traktowane na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- częściowej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 3, oraz celowości przekwalifikowania, o którym mowa w art. 119 ust. 2 i 3 ustawy wymienionej w pkt 1, jest traktowane na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności.

Orzeczenie o zaliczeniu do:

- I grupy inwalidów traktowane jest na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- II grupy inwalidów traktowane jest na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- III grupy inwalidów traktowane jest na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności.

Osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym uznaje się za niepełnosprawne, z tym że:

- osoby, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny, traktuje się jako zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności,
- pozostałe osoby traktuje się jako zaliczone do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Osoby posiadające ważne orzeczenia o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów, niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wydane przed dniem 1 stycznia 1998 roku oraz orzeczenia o niezdolności do pracy mogą składać do zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności wnioski o ustalenie stopnia niepełnosprawności i wskazań, dla celów korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów. W postępowaniu zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności wydaje orzeczenie, w którym stopień niepełnosprawności określa się na podstawie przedłożonych orzeczeń a wskazania ustala się stosownie do naruszonej sprawności organizmu i ograniczeń funkcjonalnych uzasadniających korzystanie z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Od orzeczenia do ulg i uprawnień nie służy odwołanie.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r. poz. 426 ze zm.).*

Wyroki sądowe

Wyroki sądu wydane w postępowaniu odwoławczym od orzeczenia wydanego przez wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności oraz od decyzji organu rentowego stanowią podstawę do zaliczenia do osób niepełnosprawnych.

W takim przypadku dokumentami potwierdzającymi niepełnosprawność są wyrok sądu oraz orzeczenie zespołu w części nie objętej rozstrzygnięciem sądu zawartym w wyroku.

Legitymacja osoby niepełnosprawnej

Legitymacja osoby niepełnosprawnej dokumentuje niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności, potwierdzając podstawę do korzystania z ulg i uprawnień. Legitymację wystawia się na wniosek osoby niepełnosprawnej (lub jej przedstawiciela ustawowego), która musi przedstawić do wglądu prawomocne orzeczenie:

- o niepełnosprawności lub
- o stopniu niepełnosprawności lub
- o wskazaniach do ulg i uprawnień.

Jeśli posiada się więcej niż jedno orzeczenie, legitymację wystawia się na podstawie ostatniego z nich. Legitymację wystawia się na okres ważności orzeczenia. Ważność samej legitymacji nie może być jednak dłuższa niż:

- 5 lat w przypadku legitymacji dokumentujących niepełnosprawność,
- 10 lat w przypadku legitymacji dokumentujących stopień niepełnosprawności wystawionych osobom, które nie ukończyły 60 lat.

Dane dotyczące stopnia i rodzaju niepełnosprawności są wpisywane na wniosek osoby zainteresowanej i zapisane są na legitymacji za pomocą kodu QR.

Wydatki związane z wystawianiem legitymacji, produkcją blankietów, ich personalizacją i dystrybucją pokrywane są z budżetu państwa. Dla osób z niepełnosprawnością legitymacje są darmowe, tylko wydawanie duplikatu kosztuje 15 zł.

Do otrzymania legitymacji osoby niepełnosprawnej należy złożyć:

- wniosek o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej,
- jedną fotografię o wymiarach 3,5 cm x 4,5 cm, odzwierciedlającą aktualny wizerunek osoby, której wniosek dotyczy, bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami,
- ewentualny dowód uiszczenia opłaty za wydanie duplikatu legitymacji,
- do wglądu: dokument potwierdzający tożsamość oraz oryginał prawomocnego orzeczenia o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień.

Dla mieszkańców Koszalina oraz powiatu koszalińskiego organem wydającym legitymację jest Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Koszalinie.

Wzór legitymacji osoby niepełnosprawnej:

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r. poz. 426 ze zm.), rozporządzenie Ministra*

Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2018r., poz. 2027 ze zm.).

Karta parkingowa osoby niepełnosprawnej

Karta parkingowa jest jedynym dokumentem uprawniającym osobę niepełnosprawną do parkowania na tzw. kopertach, a także niestosowania się do niektórych znaków drogowych. Jest ona wydawana na osobę (nie na samochód!) lub placówkę. Obowiązuje w całej Unii Europejskiej, choć w poszczególnych krajach są odrębne przepisy wynikające z prawa drogowego danego kraju, a co się z tym wiąże, odrębne uprawnienia.

Kartę parkingową może otrzymać:

- osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności i znacznie ograniczonymi możliwościami samodzielnego poruszania się,
- osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, ze znacznie ograniczonymi możliwościami samodzielnego poruszania się i z kodami w orzeczeniu 04-O lub 05-R lub 07-S lub 10-N,
- osoba do 16. roku życia ze znacznie ograniczonymi możliwościami samodzielnego poruszania się,

wyłącznie na podstawie prawomocnego orzeczenia o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień.

Organem wydającym kartę parkingową jest przewodniczący powiatowego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności. Osoba niepełnosprawna otrzymuje kartę parkingową na czas ważności orzeczenia, ale nie dłużej niż na 5 lat. Za wydanie karty parkingowej pobiera się opłatę w wysokości 21 zł.

Do otrzymania karty parkingowej należy złożyć:

- wniosek o wydanie karty parkingowej,
- jedną fotografię o wymiarach 3,5 cm x 4,5 cm, odzwierciedlającą aktualny wizerunek osoby, której wniosek dotyczy, bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami,
- dowód uiszczenia opłaty za wydanie karty parkingowej (nr konta: 30 1140 1137 0000 2444 4400 1007),
- do wglądu: dokument potwierdzający tożsamość oraz oryginał prawomocnego orzeczenia o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień - wraz ze wskazaniem do karty parkingowej.

Wzór karty parkingowej dla osoby niepełnosprawnej:

II. ORZECZNICTWO RENTOWE I INNE ŚWIADCZENIA ZUS

Warunki wymagane do przyznania renty

Kto jest osobą niezdolną do pracy

Jeśli częściowo lub całkowicie nie ma możliwości wykonywania pracy zarobkowej z powodu stanu zdrowia, to jest się osobą niezdolną do pracy.

Jeżeli utraciła możliwość wykonywania pracy zgodnej z kwalifikacjami, to jest się osobą częściowo niezdolną do pracy.

Jeżeli utraciła możliwość wykonywania jakiejkolwiek pracy, to jest się osobą całkowicie niezdolną do pracy.

Jakie warunki należy spełnić, aby uzyskać rentę

Prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy będzie można osiągnąć, jeśli spełni się łącznie następujące warunki:

- jest się niezdolnym do pracy;
- ma się wymagany - odpowiedni do wieku - staż ubezpieczenia (okres składkowy i nieskładkowy):
 - 1 rok - jeżeli stało się niezdolnym do pracy zanim ukończyło się 20 lat,
 - 2 lata - jeżeli stało się niezdolnym do pracy pomiędzy 20 a 22 rokiem życia,
 - 3 lata - jeżeli stało się niezdolnym do pracy między 22 a 25 rokiem życia,
 - 4 lata - jeżeli stało się niezdolnym do pracy między 25 a 30 rokiem życia,
 - 5 lat - jeżeli stało się niezdolnym do pracy po ukończeniu 30 lat, przy czym okres ten musi przypadać w ciągu ostatnich 10 lat:
 - przed dniem, w którym zgłosiło się wniosek o rentę, lub
 - przed dniem, w którym powstała niezdolność do pracy;
- jeśli niezdolność do pracy powstała w czasie okresów składkowych lub nieskładkowych wskazanych w ustawie emerytalnej, albo w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Ten wymóg nie obowiązuje, jeśli spełnia się łącznie następujące warunki:
 - jest się całkowicie niezdolnym do pracy oraz
 - ma się co najmniej:
 - 20-letni staż ubezpieczeniowy - jeśli jest się kobietą,
 - 25-letni staż ubezpieczeniowy - jeśli jest się mężczyzną.

Ważne! Jeśli stało się niezdolnym do pracy po ukończeniu 30 lat, nie musi się posiadać 5 lat w 10 latach przed zgłoszeniem wniosku lub powstaniem niezdolności do pracy, jeśli jest się całkowicie niezdolnym do pracy oraz udowodniło się:

- 25 lat składkowych - kobieta, 30 lat składkowych - mężczyzna.

Przykład 1

Pani Elwira złożyła w marcu 2018r. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. W dniu złożenia wniosku pani Elwira miała 22 lata pracy. Od lipca 2015 r. do czerwca 2016 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych. Później nie podjęła pracy. Przed uzyskaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych pracowała nieprzerwanie przez 11 lat.

Lekarz orzecznik stwierdził, że pani Elwira jest całkowicie niezdolna do pracy, a niezdolność powstała w marcu 2018 r. - po upływie 18 miesięcy od dnia, w którym przestała pobierać zasiłek dla bezrobotnych.

Pani Elwira ma prawo do renty, ponieważ:

- jest całkowicie niezdolna do pracy;
- ma ponad 20 lat ubezpieczenia, w tym 5 lat w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę.

Przykład 2

Pan Andrzej złożył 19 marca 2018r. wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Lekarz orzecznik stwierdził, że pan Andrzej jest częściowo niezdolny do pracy, a jego niezdolność powstała 1 października 2015r.

Pan Andrzej udowodnił następujące okresy składkowe i nieskładkowe:

- pracował od 1 lipca 2004r. do 31 grudnia 2005r., tj. 1 rok i 6 miesięcy;
- prowadził działalność gospodarczą od 1 stycznia 2006r. do 30 września 2008r., tj. 2 lata i 9 miesięcy;
- studiował od 1 października 200 r. do 30 września 2013er., tj. 5 lat;
- pracował od 1 lutego 2014r. do 31 lipca 2015r., tj. 1 rok i 6 miesięcy.

ZUS bada staż ubezpieczenia, jaki pan Andrzej uzyskał w ostatnich 10 latach przed dniem, w którym złożył wniosek o rentę.

Pan Andrzej udowodnił:

- 2 lata i 12 dni okresów składkowych,
- 8 miesięcy i 4 dni okresów nieskładkowych (w tym 10-leciu okresy nieskładkowe podlegają ograniczeniu do 1/3 udowodnionych okresów składkowych).

Łącznie pan Andrzej udowodnił 2 lata, 8 miesięcy i 16 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Pan Andrzej nie ma 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych w ostatnich 10 latach przed dniem, w którym zgłosił wniosek o rentę (od 19 marca 2008 r. do 18 marca 2018r.).

ZUS bada staż ubezpieczenia, jaki pan Andrzej uzyskał w ostatnich 10 latach przed dniem, w którym powstała niezdolność do pracy.

Pan Andrzej udowodnił:

- 4 lata i 6 miesięcy okresów składkowych;
- 1 rok, 6 miesięcy okresów nieskładkowych (w tym 10-leciu okresy nieskładkowe podlegają ograniczeniu do 1/3 udowodnionych okresów składkowych).

Łącznie pan Andrzej udowodnił 6 lat okresów składkowych i nieskładkowych w ostatnich 10 latach przed dniem, w którym powstała jego niezdolność do pracy (od 1 października 2005r. do 30 września 2015r.).

W związku z tym pan Andrzej ma prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Ważne! Jeśli nie ma się wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego? ZUS uzna, że spełnia się warunek posiadania wymaganego stażu ubezpieczeniowego, jeśli:

- Zostało się zgłoszonym do ubezpieczenia, zanim ukończyło się 18 lat, lub
- w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole (ponadpodstawowej, lub w szkole wyższej) podjęto się pracę (zostało się objętym ubezpieczeniem) i do dnia, kiedy stało się niezdolnym do pracy, miało się - bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy - okresy składkowe i nieskładkowe.

Czy prawo do emerytury ma wpływ na prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

ZUS nie może przyznać prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli ma się ustalone prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub spełnia się warunki do uzyskania emerytury:

- powszechnej (na wniosek lub z urzędu);
- w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny (np. emerytury górniczej, w tym emerytury górniczej bez względu na wiek, emerytury nauczycielskiej na podstawie Karty Nauczyciela).

Przykład 3

Od 15 listopada 2016r. pani Lucyna ma ustalone prawo do emerytury nauczycielskiej bez względu na wiek. Nie pobiera tej emerytury od 1 lutego 2017r., ponieważ od tego dnia pobiera wojskową rentę rodzinną przyznaną przez wojskowy organ emerytalny.

10 stycznia 2018 r. pani Lucyna złożyła wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Pani Lucyna nie ma prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ ma ustalone prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Podstawa prawna: *ustawa z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020r., poz. 52, ze zm.).*

Rodzaje rent z tytułu niezdolności do pracy

Jakie są rodzaje renty.

Jeżeli nie jest się w stanie pracować z powodu złego stanu zdrowia, można ubiegać się o rentę z tytułu niezdolności do pracy. ZUS może przyznać:

- **rentę stałą** - jeśli nie rokuje się odzyskania zdolności do pracy,
- **rentę okresową** - jeśli istnieją rokowania, że odzyska się zdolność do pracy,
- **rentę szkoleniową** - jeśli spełnia się warunki do renty z tytułu niezdolności do pracy, jednak orzeczono, że celowe jest przekwalifikowanie zawodowe z uwagi na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie.

Na jaki czas ZUS przyznaje rentę okresową

Jeżeli ZUS przyzna rentę okresową, napisze w decyzji, na jaki czas ją przyznał. Po upływie tego okresu można złożyć wniosek o przedłużenie prawa do renty (wniosek ERN-P). ZUS przedłuży to prawo, jeżeli lekarz orzecznik ZUS lub komisja lekarska stwierdzi, że nadal występuje niezdolność do pracy. O tym, że kończy się prawo do renty okresowej, ZUS poinformuje trzy miesiące wcześniej.

Kiedy przysługuje renta szkoleniowa

ZUS przyzna rentę szkoleniową, jeśli spełnia się poniższe warunki:

- utraciło się zdolność do wykonywania pracy w dotychczasowym zawodzie;
- lekarz orzecznik (komisja lekarska) orzekł o celowości przekwalifikowania zawodowego, czyli można uzyskać takie kwalifikacje zawodowe, które przy stanie zdrowia pozwolą na wykonywanie pracy;
- posiada się - stosowny do wieku, w którym utraciło się zdolność do pracy - okres składkowy i nieskładkowy.

Ważne! Renta szkoleniowa nie przysługuje, jeśli osiąga się przychody z tytułu służby lub działalności, która podlega obowiązkowi ubezpieczeń społecznych.

Na jaki okres ZUS przyznaje rentę szkoleniową, kiedy go skraca lub wydłuża

Rentę szkoleniową przyznaje się na 6 miesięcy. Na wniosek starosty można ten okres skrócić lub wydłużyć. Jednak maksymalnie można ją otrzymywać przez 36 miesięcy.

Skraca się okres 6 miesięcy, jeśli starosta zawiadomi ZUS o tym, że:

- nie można osoby przekwalifikować do innego zawodu, lub
- nie podda się ona przekwalifikowaniu.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020r. poz. 53, ze zm.).*

Sposób wyliczenia renty

Z ZUS przysługuje renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy lub renta szkoleniowa.

Jak oblicza się wysokość renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy

Aby ustalić wysokość renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, dodajemy do siebie:

- 24% kwoty bazowej,
- po 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok okresów składkowych, z uwzględnieniem pełnych miesięcy,
- po 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych, z uwzględnieniem pełnych miesięcy,
- po 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok okresu, który brakuje do pełnych 25 lat stażu ubezpieczenia (okresów składkowych i nieskładkowych), liczonych od dnia, w którym złożony został wniosek o rentę, do dnia, w którym osiągnięty zostanie wiek 60 lat. Okres ten nazywamy stażem hipotetycznym.

Jak oblicza się wysokość renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy

Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy wynosi 75% renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Jak oblicza się wysokość renty szkoleniowej?

Wysokość renty szkoleniowej nie zależy od stażu ubezpieczenia i wynosi 75% podstawy jej wymiaru. Renta szkoleniowa nie może być niższa niż najniższa wysokość renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Przykład 1

Pani Marzena w maju 2018 roku zgłosiła wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Miała 3-letni okres opieki nad dzieckiem (okres nieskładkowy) i 26-letni okres pracy (okres składkowy). Lekarz orzecznik stwierdził, że pani Marzena jest częściowo niezdolna do pracy. Pani Marzena spełniła również pozostałe warunki, wymagane do przyznania renty, dlatego ją przyznano. Do ustalenia podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy pani Marzena wskazała wynagrodzenie z 10 kolejnych lat kalendarzowych (lata 1999-2008), a obliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 172,30%. Do wyliczenia renty ZUS przyjmuje kwotę bazową obowiązującą w dacie przyznawania renty, w wysokości 3731,13 zł. Podstawa wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy wynosi więc 6428,74 zł (172,30% x 3731,13 zł). Wysokość renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wynosi:

$24\% \times 3731,13 \text{ zł (kwota bazowa)} = 895,47 \text{ zł}$

$26 \text{ lat składkowych} \times 1,3\% \times 6428,74 \text{ zł (podstawa wymiaru renty)} = 2172,91 \text{ zł}$

$3 \text{ lata nieskładkowe} \times 0,7\% \times 6428,74 \text{ zł (podstawa wymiaru renty)} = 135,00 \text{ zł}$

suma 3203,38 zł

W związku z tym, że pani Marzena jest uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, przysługuje jej renta w wysokości 75% kwoty renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, a więc 2402,54 zł (75% x 3203,38 zł).

Przykład 2

Pan Krzysztof urodził się 20 maja 1959r. Złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy 25 kwietnia 2018r. Ma 4-letni okres nauki w szkole wyższej (okres nieskładkowy) i 20-letni okres pracy (okres składkowy). Lekarz orzecznik stwierdził, że pan Krzysztof jest całkowicie niezdolny do pracy. Pan Krzysztof spełnił również pozostałe warunki, wymagane do przyznania renty, a zatem ją otrzymał. Do ustalenia podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy pan Krzysztof wskazał wynagrodzenie z 10 kolejnych lat kalendarzowych (lata 2005-2014), a obliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 128,73%. Do wyliczenia renty ZUS przyjmuje kwotę bazową, w wysokości 3731,13 zł. Podstawa wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy wynosi więc 4803,08 zł (128,73% x 3731,13 zł). Wysokość renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wynosi:

$24\% \times 3731,13 \text{ zł} = 895,47 \text{ zł}$

$20 \text{ lat składkowych} \times 1,3\% \times 4803,08 \text{ zł (podstawa wymiaru renty)} = 1248,80 \text{ zł}$

$4 \text{ lata nieskładkowe} \times 0,7\% \times 4803,08 \text{ zł (podstawa wymiaru renty)} = 134,49 \text{ zł}$

$1 \text{ rok stażu hipotetycznego} \times 0,7\% \times 4803,08 \text{ zł (podstawa wymiaru renty)} = 33,62 \text{ zł}^*$

suma 2312,38 zł

* 1 rok stażu hipotetycznego, czyli okresu brakującego do pełnych 25 lat stażu ubezpieczeniowego (okresów składkowych i nieskładkowych), liczonych od dnia, w którym złożył wniosek o rentę, do dnia, w którym osiągnąłby wiek emerytalny 60 lat.

Renta w najniższej wysokości

Jeżeli wysokość renty jest niższa od kwoty najniższej renty -ZUS podwyższa ją do tej kwoty. Zrobi to również wtedy, gdy nie można ustalić podstawy wymiaru świadczenia.

Górna granica świadczeń

Przy ustalaniu wysokości renty występują dwa ograniczenia:

- wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty nie może być wyższy niż 250 %,
- wysokość renty nie może być wyższa niż obliczona podstawa wymiaru.

Ważne! Ograniczenie wysokości renty do 100% podstawy wymiaru nie dotyczy świadczeń ustalonych w kwocie najniższej. Jeżeli wyliczona podstawa wymiaru renty jest niższa od kwoty najniższej renty - to takie świadczenie zostanie ograniczone do wysokości minimalnej (a nie 100% podstawy wymiaru).

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020r. poz. 53, ze zm.).*

Powstanie i ustanie prawa do renty

Prawo do poszczególnych świadczeń, a także w jakich przypadkach można to prawo utracić.

Od kiedy przysługuje świadczenie

Prawo do danego świadczenia nabywa się w dniu, w którym spełnia się wszystkie warunki wymagane do jego przyznania.

Aby ZUS mógł przyznać świadczenie, należy złożyć stosowny wniosek. Data zgłoszenia wniosku decyduje o tym, od kiedy ZUS przyzna świadczenie.

Czy świadczenia są od siebie uzależnione

Może zdarzyć się tak, że ZUS nie przyzna świadczenia, ponieważ już pobierane jest inne świadczenie. Jeżeli pobiera się:

- zasiłek chorobowy,
- świadczenie rehabilitacyjne,
- wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy,

to z dniem, w którym przestanie się pobierać powyższe świadczenia, ZUS przyzna prawo do:

- emerytury,
- renty z tytułu niezdolności do pracy,
- renty szkoleniowej.

Ważne! Przepis ten nie dotyczy emerytur ustalanych na nowych zasadach, a także renty rodzinnej i emerytury, którą przyznaje ZUS z urzędu.

Kiedy traci się prawo do świadczenia

Jeżeli ZUS przyznał świadczenie bezterminowo, można utracić do niego prawo, gdy ustanie którykolwiek z warunków wymaganych do przyznania tego świadczenia.

Prawo do świadczenia, które ZUS przyznał okresowo, można utracić z końcem okresu, na jaki ZUS je przyznał.

Jeżeli ZUS przyznał rentę stałą z tytułu niezdolności do pracy, prawo do niej ustanie w dniu, od którego z urzędu ZUS przyznał emeryturę.

Prawo do renty szkoleniowej, oprócz przypadków wskazanych wyżej, traci się:

- gdy minie 6 miesięcy od dnia, w którym ZUS przyznał to świadczenie - jeżeli starosta nie wystąpi z wnioskiem o jego przedłużenie;
- od dnia, w którym otrzymamy od starosty zawiadomienie, że nie ma możliwości przekwalifikowania do innego zawodu;
- kiedy minie okres, na jaki ZUS przyznał świadczenie na wniosek starosty;
- od dnia, w którym starosta zawiadomi ZUS o tym, że nie poddajesz się przekwalifikowaniu zawodowemu;
- jeśli podejmiesz pracę objętą obowiązkiem ubezpieczeń społecznych.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020r., poz. 53, ze zm.).*

Renta rodzinna

Prawo do renty rodzinnej.

Do renty rodzinnej mają prawo członkowie rodziny osoby, która w chwili śmierci:

- miała ustalone prawo do emerytury, albo spełniała warunki do jej uzyskania,
- miała ustalone prawo do emerytury pomostowej,
- miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, albo spełniała warunki do jej uzyskania,
- pobierała zasiłek przedemerytalny,
- pobierała świadczenie przedemerytalne,
- pobierała nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

Przy ocenie prawa do renty przyjmujemy, że osoba zmarła była całkowicie niezdolna do pracy.

Kto jest uprawniony do renty rodzinnej

Do renty rodzinnej mają prawo:

1. Dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione:
 - do ukończenia 16 lat;
 - jeśli się uczą - do ukończenia 25 lat (jeżeli dziecko ukończyło 25 lat na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty przędła się do zakończenia tego roku studiów),
 - bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy przed ukończeniem 16 lat lub w przypadku kontynuowania nauki w szkole przed ukończeniem 25 lat.
2. Wnuki i rodzeństwo - przyjęte co najmniej na rok przed śmiercią na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności.
3. Inne dzieci - przyjęte co najmniej na rok przed śmiercią na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności, z wyjątkiem dzieci które były wychowywane i utrzymywane w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka.
4. Małżonek (wdowa lub wdowiec), który do dnia śmierci pozostawał we wspólności małżeńskiej, jeżeli:
 - w chwili śmierci małżonka miał skończone 50 lat lub był niezdolny do pracy; albo
 - wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnionych do renty rodzinnej po zmarłym współmałżonku, które nie ukończyło 16 lat, a jeśli uczy się w szkole - 18 lat,
 - sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy i do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy, uprawnionym do renty rodzinnej,
 - ukończył 50 lat lub stał się niezdolny do pracy już po śmierci współmałżonka, lecz nie później niż 5 lat od jego śmierci albo od zaprzestania wychowywania dzieci.

Owdowiała osoba, która nie spełnia tych warunków i nie ma źródła utrzymania, ma prawo do renty rodzinnej:

- przez rok od śmierci współmałżonka;

- przez okres uczestniczenia w zorganizowanym szkoleniu kwalifikującym do wykonywania pracy zarobkowej - nie dłużej niż przez 2 lata od śmierci współmałżonka.

Małżonka lub małżonek rozwiedziony albo wdowa lub wdowiec, którzy w chwili śmierci współmałżonka nie pozostawali z nim we wspólności małżeńskiej, mają prawo do renty rodzinnej, jeżeli - oprócz spełnienia wymienionych warunków - mieli w dniu śmierci współmałżonka prawo do alimentów z jego strony ustalone wyrokiem lub ugodą sądową.

Prawo do renty ma również małżonka rozwiedziona lub pozostająca w separacji, jeśli udowodni, że bezpośrednio przed śmiercią współmałżonka otrzymywała od niego alimenty na podstawie porozumienia między rozwiedzionymi/separowanymi (nie dotyczy to mężczyzny).

5. Rodzice, jeżeli:

- spełniają warunki takie jak dla wdowy/ wdowca (odnośnie wieku, wychowywania dzieci lub niezdolności do pracy),
- zmarły ubezpieczony (emeryt lub rencista) bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania.

Jaka jest wysokość renty rodzinnej

Renta rodzinna wynosi:

- 85% świadczenia zmarłego - jeżeli do renty rodzinnej uprawniona jest jedna osoba,
- 90% świadczenia zmarłego - jeżeli do renty rodzinnej uprawnione są dwie osoby,
- 95% świadczenia zmarłego - jeżeli do renty rodzinnej uprawnione są trzy osoby lub więcej.

ZUS bada uprawnienia zmarłego do wszystkich świadczeń emerytalno-rentowych, do jakich mógł mieć prawo w chwili śmierci. Ustala rentę rodzinną po świadczeniu w najkorzystniejszej wysokości. Wszystkim uprawnionym członkom rodziny przysługuje jedna łączna renta rodzinna, którą - w razie konieczności - ZUS dzieli po równo między uprawnionych.

Jaka jest najniższa renta rodzinna

Renta rodzinna nie może być niższa niż kwota najniższej renty rodzinnej.

Jeśli obliczona renta jest niższa niż najniższe świadczenie, to łączna kwota renty dla wszystkich uprawnionych jest podwyższana do najniższej renty rodzinnej. Renta jest co roku podwyższana (waloryzowana). Jeśli pobiera się rentę rodzinną, a rodzice nie żyją, można otrzymać dodatek dla sieroty zupełnej.

Od kiedy i jak ZUS wypłaca rentę rodzinną

Rentę rodzinną otrzymać można od dnia powstania prawa do niej, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym złożyłeś wniosek o rentę.

Jeśli złożyłeś wniosek:

- w miesiącu, w którym zmarła osoba, po której przysługuje Ci renta,
- następnym miesiącu,

to rentę rodzinną otrzyma się od dnia śmierci tej osoby – pod warunkiem, że już wtedy spełnia się warunki do przyznania renty.

Renta wypłacana jest na dwa sposoby:

- za pośrednictwem poczty;
- na rachunek w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo - kredytowej.

Jeśli mieszka się za granicą, na wniosek wnioskodawcy rentę rodzinną ZUS może wypłacać:

- osobie zamieszkałej w Polsce, którą upoważni się do odbioru świadczenia,
- na rachunek bankowy w Polsce.

Czy renta rodzinna może być zawieszona albo zmniejszona

Jeśli osiąga się przychód z tytułu zatrudnienia albo innej działalności, która podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, można zawiesić lub zmniejszyć rentę rodzinną.

ZUS zawiesi prawo do renty, jeśli przychód przekroczy 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Jeśli natomiast przychód będzie wyższy niż 70% przeciętnego wynagrodzenia, ale nie przekroczy 130% tego wynagrodzenia, rentę rodzinną zmniejszy o kwotę przekroczenia, nie więcej jednak niż o kwotę maksymalnego zmniejszenia.

Czy można zrezygnować z renty rodzinnej

Na podstawie złożonego wniosku, ZUS może wyłączyć osobę pobierającą rentę rodzinną z kręgu osób uprawnionych do niej. Od tego miesiąca ZUS ponownie ustali wysokość renty dla pozostałych uprawnionych.

Jeśli zostanie się wyłączonym na swój wniosek z kręgu uprawnionych, można znowu ubiegać się o rentę rodzinną. Trzeba jednak ponownie złożyć wniosek, a ZUS sprawdzi, czy nadal spełnia się warunki do uzyskania renty.

Podstawa prawna: *ustawa z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2020r. poz. 53ze zm.).*

Renta socjalna

Jeżeli nie można pracować ze względu na stan zdrowia, to należy sprawdzić, czy można ubiegać się o rentę socjalną.

Jakie warunki należy spełnić

Można uzyskać prawo do renty socjalnej, jeśli spełnia się poniższe warunki:

- jest się osobą pełnoletnią:
 - ma się ukończone 18 lat, lub
 - jest się kobietą, która wyszła za mąż po ukończeniu 16 lat,
- lekarz orzecznik ZUS / komisja lekarska ZUS stwierdził/a, stwierdził całkowitą niezdolność do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:
 - przed ukończeniem 18 roku życia,
 - w trakcie nauki (także podczas wakacji lub urlopu dziekańskiego):
 - w szkole lub w szkole wyższej –przed ukończeniem 25 lat,
 - w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Jakie dokumenty należy złożyć:

ZUS będzie mógł ustalić prawo do renty socjalnej, jeżeli złoży się:

- wniosek o rentę socjalną,
- zaświadczenie ze szkoły lub uczelni, które potwierdzi okres nauki;
- zaświadczenie o stanie zdrowia (zaświadczenie OL-9) wypełnione przez lekarza, pod którego opieką się znajdujemy. Lekarz powinien to zaświadczenie wystawić nie wcześniej niż miesiąc przed datą złożenia wniosku o ustalenie prawa do renty;
- inną dokumentację medyczną, która może potwierdzić stan zdrowia (np. wyniki badań albo karty z leczenia szpitalnego) - można dołączyć informacje na druku OL-9A),
- dokumenty przygotowane przez pracodawcę (jeżeli jest się zatrudnionym),
 - zaświadczenie o terminie zawartej z umowy i kwocie osiąganego przychodu,
 - wywiad zawodowy (na druku OL-10),
- oświadczenie czy jest się właścicielem lub współwłaścicielem nieruchomości rolnej, która przekracza 5 hektarów.

Jeżeli jest się cudzoziemcem i stara się o rentę socjalną, to należy:

- mieć kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, albo
- mieszkać w Polsce i mieć:
 - zezwolenie na pobyt stały,
 - status uchodźcy albo ochrony uzupełniającej,
 - zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego w Unii Europejskiej,
 - prawo pobytu lub prawo do stałego pobytu i być obywatelem albo należeć do rodziny obywatela Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Szwajcarii.

Kto może złożyć dokumenty

Można złożyć wniosek o rentę socjalną lub w imieniu osoby składającej wniosek może go złożyć:

- przedstawiciel ustawowy (np. rodzic w imieniu dziecka),
- opiekun prawny,
- kierownik ośrodka pomocy społecznej,
- opiekun faktyczny (gdy złoży oświadczenie o sprawowaniu faktycznej opieki i potwierdzi je wójt, burmistrz lub prezydent miasta albo osoba przez nich upoważniona),
- inna osoba, jeśli otrzyma pisemne pełnomocnictwo (warto w nim podać dane tej osoby, aby urzędnik mógł sprawdzić jej tożsamość, np. imię i nazwisko, serię i numer dowodu osobistego).

Jeżeli lekarz, pod którego opieką się znajdujemy uzna, że z powodu złego stanu zdrowia nie można podróżować, wtedy lekarz orzecznik ZUS przebadania wnioskodawcę w miejscu zamieszkania.

Kiedy złożyć dokumenty

Wniosek o rentę socjalną należy złożyć:

- w miesiącu, w którym osiągnie się pełnoletniość,
- jak najszybciej - jeśli jest się osobą pełnoletnią.

Na jaki czas ZUS przyznaje rentę socjalną

Jeżeli spełnia się wszystkie niezbędne warunki, można otrzymać prawo do renty socjalnej:

- na stałe - gdy całkowita niezdolność do pracy jest trwała,
- na czas określony - gdy niezdolność do pracy jest okresowa.

Jakie ma się obowiązki wobec ZUS

Gdy pobiera się rentę socjalną, powinno się niezwłocznie powiadomić ZUS o:

- podjęciu zatrudnienia,
- wysokości osiąganego przychodu (również o każdej jego zmianie),
- zmianie danych (np. miejsca zamieszkania, nazwiska, numeru rachunku bankowego) - na wniosku EZP,
- tym, że trafiło się do aresztu albo zakładu karnego,
- tym, że zostało się właścicielem gospodarstwa rolnego.

Co zrobić, jeśli nie zgadzamy się z orzeczeniem lekarza albo decyzją ZUS

ZUS ma obowiązek wydać decyzję o przyznaniu lub odmówieniu prawa do renty socjalnej w ciągu 30 dni od daty wyjaśnienia ostatniej okoliczności, która miałaby wpływ na przyznanie tego świadczenia.

Jeśli nie zgadzamy się z orzeczeniem lekarza orzecznika –należy złożyć sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS. Przysługuje na to 14 dni kalendarzowych od dnia, w którym zostanie się orzeczenie.

Jeżeli ZUS odmówił prawa do renty socjalnej, to można odwołać się od takiej decyzji do Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Odwołanie składa się w tym oddziale, który wydał decyzję. Ma się wtedy miesiąc od otrzymania decyzji.

Wysokość renty socjalnej

Rentę socjalną przyznaje się w stałej wysokości, która do 31 maja 2018r. wynosiła 84% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Od 1 czerwca 2018r. renta socjalna wynosi 100% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Wysokość renty podlega corocznej waloryzacji.

Czy przysługuje renta socjalna, jeżeli pobiera się już rentę rodzinną

Jeżeli ubiega się o rentę socjalną i jednocześnie jest się uprawnionym do renty rodzinnej, której wysokość nie przekracza 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, to przysługuje prawo do obydwu tych świadczeń.

Łączna wysokość renty rodzinnej i socjalnej

Łączna kwota renty rodzinnej i socjalnej nie może jednak przekraczać 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Jeżeli przekroczy się tę kwotę, to ZUS obniży wysokość renty socjalnej. Kwota obniżonej renty socjalnej nie może być niższa niż 10% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Renta socjalna nie przysługuje, jeżeli kwota renty rodzinnej przekracza 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W takim przypadku ZUS będzie wypłacał tylko rentę rodzinną.

Dodatki a renta socjalna

Jeżeli osiągnie się przychód większy niż 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, ZUS zawiesi prawo do renty socjalnej za każdy miesiąc, w którym przekroczysz ten próg.

Rentę socjalną rozlicza się na bieżąco z osiągniętego przychodu, który podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, czyli z tytułu:

- pracy wykonywanej w ramach stosunku pracy,
- pracy nakładczej,
- pracy wykonywanej na podstawie umowy zlecenia lub umowy agencyjnej oraz współpracy przy wykonywaniu jednej z tych umów,
- wykonywania pracy w ramach umowy o świadczenie usług (innej niż umowa zlecenia lub agencyjna),
- pracy wykonywanej na podstawie umowy o dzieło, jeżeli oprócz tej umowy jesteś zgłoszony do ubezpieczenia społecznego w ramach innej umowy,
- prowadzenia pozarolniczej działalności oraz współpracy przy jej wykonywaniu,
- wykonywania pracy w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub spółdzielni kółek rolniczych,
- odpłatnego świadczenia pracy na podstawie skierowania do pracy w czasie kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,
- pobierania stypendium sportowego,
- działalności artystycznej lub twórczej.

Na zawieszenie renty socjalnej wpływają także:

- przychody osiągnięte z tytułu wykonywania umowy zlecenia przez uczniów szkół ponadpodstawowych i studentów, którzy nie ukończyli 26 lat życia oraz honoraria z tytułu działalności artystycznej lub twórczej,
- kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, a także kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego,
- przychód z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, opodatkowanych na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Ważne! Wpływ na rentę socjalną ma również przychód, który osiąga się za granicą - z wymienionych powyżej tytułów.

Jeżeli pobiera się rentę socjalną i osiąga się przychód, powinno się powiadomić ZUS o tym w formie pisemnego oświadczenia. Można je dostarczyć osobiście, przez przedstawiciela ustawowego lub osobę, która sprawuje opiekę prawną lub faktyczną.

Jeżeli od przychodu, który osiąga się, są odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne, powinien no się dostarczyć również zaświadczenie o osiągniętym przychodzie. Wystawi je pracodawca (płatnik składek).

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2020r., poz. 1300).*

III. EDUKACJA DZIECI I MŁODZIEŻY

Podstawowym dokumentem prawnym regulującym kształcenie dzieci i młodzieży, w tym uczniów niepełnosprawnych, jest ustawa Prawo oświatowe.

Według ustawy system oświaty:

- zapewnia możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami,
- gwarantuje opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi przez umożliwienie realizowania indywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych.

Kształcenie uczniów niepełnosprawnych może być prowadzone w formie nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach lub oddziałach integracyjnych, szkołach lub oddziałach specjalnych i ośrodkach.

Poradnia psychologiczno - pedagogiczna

Przy doborze szkoły należy uwzględnić indywidualne potrzeby dziecka niepełnosprawnego. Ocenę potrzeb dziecka oraz wskazania odpowiedniej do potrzeb i możliwości ucznia szkoły (przedszkola) dokonuje poradnia psychologiczno - pedagogiczna. W Koszalinie jest to:

Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

75 - 215 Koszalin

tel.94 343 01 99

fax: 94 343 00 81

Poradnia m.in.:

- udziela pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,
- udziela pomocy dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej lub z dysfunkcjami rozwojowymi,
- udziela pomocy rodzicom uczniów niepełnosprawnych lub z dysfunkcjami rozwojowymi,
- udziela pomocy rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości ucznia, określaniu jego mocnych stron,
- wydaje opinie w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych ucznia/dziecka, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom,
- wydaje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczenia o potrzebie indywidualnego przygotowania przedszkolnego, orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania.

Opinie/orzeczenia poradni wydawane są na wniosek rodziców dziecka. Na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka poradnia przekazuje kopię opinii/orzeczenia do przedszkola, szkoły lub placówki, do której uczęszcza dziecko.

Rodzice powinni zgłosić się z dzieckiem na badania diagnostyczne wówczas, kiedy rozwój dziecka przebiega w sposób nieharmonijny, z odpowiednim wyprzedzeniem przed rozpoczęciem edukacji.

Kształcenie dzieci niepełnosprawnych może odbywać się w ogólnodostępnych: przedszkolach, szkołach i placówkach oraz placówkach integracyjnych i specjalnych.

Przy Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej funkcjonuje Ośrodek Koordynacyjno - Rehabilitacyjno- Opiekuńczy, którego celem jest zapewnienie wsparcia i pomocy w formie zajęć terapeutycznych dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością/z niepełnosprawnością, od urodzenia do podjęcia nauki w szkole, w ramach programu kompleksowego wspierania rodziny „Za życiem”.

Nauczanie integracyjne

Kształcenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach integracyjnych organizuje się na każdym etapie edukacyjnym, w integracji z pełnosprawnymi rówieśnikami, w środowisku najbliższym ich miejsca zamieszkania.

W przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi oraz przedszkolach i szkołach integracyjnych zatrudnia się dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w odpowiednich typach i rodzajach specjalnych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych oraz odpowiednich specjalistów, w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego.

W Koszalinie istnieją następujące placówki integracyjne lub z oddziałami integracyjnymi:

- Przedszkole Integracyjne przy ul. Władysława IV, tel. 094 345 38 80,
- Szkoła Podstawowa nr 6 przy ul. Gnieźnieńska 3, tel. 094 342 51 56,
- Szkoła Podstawowa nr 13 przy ul. Rzemieślniczej 9, tel. 094 343 38 23,
- Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 21 przy ul. Podgórna 55, tel. 094 3456 79 97.

Nauczanie specjalne

Przedszkola specjalne, oddziały specjalne w przedszkolach ogólnodostępnych, szkoły specjalne oraz oddziały specjalne w szkołach ogólnodostępnych organizuje się dla dzieci i młodzieży:

- niesłyszących,
- słabo słyszących,
- niewidomych,
- słabo widzących,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- z niepełnosprawnością sprzężoną,
- z chorobami przewlekłymi,
- z zaburzeniami psychicznymi,
- niedostosowanych społecznie,
- zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- zagrożonych uzależnieniem,
- z zaburzeniami zachowania.

z zastrzeżeniem: przedszkoli specjalnych i oddziałów specjalnych w przedszkolach ogólnodostępnych nie organizuje się dla dzieci o których mowa w pkt 6 i 12-15 oraz oddziałów specjalnych w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych nie organizuje się dla dzieci i młodzieży, o których mowa w pkt 10 i 11, z wyjątkiem oddziałów specjalnych zorganizowanych w zakładach opieki zdrowotnej. Szkoły specjalne przysposabiające do pracy organizuje się dla młodzieży, o której mowa w pkt 7 i 9. Kształcenie dzieci i

młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie może być prowadzone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy:

- 1) 20 roku życia - w przypadku szkoły podstawowej,
- 2) 24 roku życia - w przypadku szkoły ponadpodstawowej.

Celem szkoły specjalnej jest przygotowanie do życia w integracji ze społeczeństwem poprzez: osiągnięcie możliwie wszechstronnego rozwoju uczniów w dostępnym im zakresie (za pomocą specjalnych metod), przygotowanie do wykonywania zawodu.

Placówki specjalne w Koszalinie:

- Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjno Wychowawczy (placówka niepubliczna) dla dzieci upośledzonych umysłowo i z niepełno sprawnościami sprzężonym. Prowadzony jest przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Koszalinie przy ul. Wyspiańskiego 4, tel. 94 345 08 53,
- Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy przy ul. Recznej 5, tel. 94 342 06 16,
- Zespół Szkół Nr 12 przy ul. Bolesława Krzywoustego 5, tel. 94 342 44 17, 515082574, 518676048.

Nauczanie indywidualne

Indywidualne nauczanie dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły organizuje się na okres wskazany w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania, zgodnie ze wskazaniami wynikającymi z potrzeb edukacyjnych oraz zalecanych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, określonych w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania. Zajęcia w ramach indywidualnego nauczania prowadzi się w miejscu pobytu dziecka lub ucznia, w szczególności w domu rodzinnym, placówkach, o których mowa w art. 2 pkt. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, u rodziny zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

Tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego nauczania realizowanych bezpośrednio z dzieckiem/ucznikiem wynosi:

- dla dzieci realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne - od 4 do 6 godzin,
- dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej - od 6 do 8 godzin,
- dla uczniów klas IV-VIII szkoły podstawowej - od 8 do 10 godzin,
- dla uczniów szkół ponadpodstawowych - od 12 do 16 godzin.

W celu pełnego osobowego rozwoju uczniów objętych indywidualnym nauczaniem oraz ich integracji ze środowiskiem rówieśników, dyrektor szkoły w miarę posiadanych możliwości, uwzględniając stan zdrowia dzieci, organizuje im uczestniczenie w życiu szkoły (np. w uroczystościach okolicznościowych). Obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, lub ośrodka umożliwiającego realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki dzieciom i młodzieży, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnościami sprzężonymi albo zwrot kosztów przejazdu ucznia i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

Bezpłatny transport do placówek oświaty

Gmina ma obowiązek zapewnienia niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie ustawy o oświacie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego.

Ponadto Gmina:

- zapewnienia uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 36 ust. 17, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą:
 - a) 24. rok życia - w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna,
 - b) 25. rok życia - w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Wniosek o dowóz składa się:

- Przedszkole do Dyrektora właściwej szkoły – jeśli posiada pojazd do przewozu uczniów,
- do Wydziału Edukacji w Urzędzie Miejskim w Koszalinie przy ul. Mickiewicza 6 - jeśli dowóz zapewnia rodzic lub osoba przez niego wskazana (przewóz na terenie Koszalina),
- do Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych w Urzędzie Miejskim w Koszalinie przy ul. Rynek Staromiejski 6 - 7, jeśli dowóz zapewnia rodzic lub osoba przez niego wskazana (przewóz poza Koszalin).

Podstawa prawna: *ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r.(Dz. U. z 2020r. poz. 910).*

IV. REHABILITACJA SPOŁECZNA

Dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) dla osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Koszalina, zajmuje się:

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie (MOPR)

al. Monte Cassino 2

75 - 412 Koszalin

www.mopr.koszalin.ibip.pl

Biuro Obsługi Klienta

Tel. 94-316-03-07 lub 94-316-03-32

bok@mopr.koszalin.pl

Formy wsparcia ze środków PFRON

Turnusy rehabilitacyjne

Turnusy rehabilitacyjne są zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji osób niepełnosprawnych połączoną z elementami wypoczynku. Celem uczestnictwa w turnusie jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Turnus trwa co najmniej 14 dni. Osoby niepełnosprawne są kierowane do uczestnictwa w turnusie na wniosek lekarza, pod którego opieką się znajdują.

O dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony

przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:

- wynagrodzenia w gospodarce narodowej na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w przypadku osoby samotnej.

W przypadku przekroczenia wskazanego kryterium dochodowego dofinansowanie pomniejsza się o kwotę, o którą dochód ten został przekroczony.

Wysokość dofinansowania wynosi:

- 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej - dla osoby ze znacznym lub równoważnym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia oraz osoby niepełnosprawnej w wieku od 16 do 24 lat uczącej się i niepracującej bez względu na stopień niepełnosprawności,
- 27% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej - dla osoby z umiarkowanym lub równoważnym stopniem niepełnosprawności,
- 25% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej - dla osoby z lekkim lub równoważnym stopniem niepełnosprawności,
- 20% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej - dla opiekuna osoby niepełnosprawnej,
- 20% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej - dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

Ze środków Funduszu nie może być dofinansowane uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym finansowanym w części lub w całości na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub o systemie ubezpieczeń społecznych albo o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Rozpatrzenie wniosku następuje w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, nie wcześniej jednak niż po przyznaniu przez PFRON na dany rok kalendarzowy limitu środków finansowych i po podziale tych środków przez Radę Miejską w Koszalinie na realizację zadań określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Wnioski są rozpatrywane w oparciu o ustaloną skalę punktową. Realizacja wniosków następuje według kolejności ustalonej na liście punktowej wniosków, do wyczerpania posiadanych środków finansowych na realizację zadania.

Istnieje możliwość złożenia wniosku zarówno drogą elektroniczną za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej – e-puap oraz poprzez System Obsługi Wsparcia jak i drogą tradycyjną.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r., poz. 426 ze zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007r., nr 230 poz. 169ze zm.), zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie w sprawie zasad rozpatrywania wniosków o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych (obowiązujące w danym roku realizacji zadania).*

Sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Sprzęt rehabilitacyjny

Celem dofinansowania jest pomoc finansowa przy zakupie sprzętów, przyrządów i urządzeń wspierających funkcjonowanie i rehabilitację osób niepełnosprawnych w ich miejscu zamieszkania.

Sprzęt rehabilitacyjny, to urządzenia i sprzęty zalecone przez lekarza specjalistę, niezbędne do rehabilitacji w warunkach domowych, nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ). Sprzęt rehabilitacyjny traktowany jest w przepisach odmiennie niż wyroby medyczne - nie ma określonego katalogu sprzętów rehabilitacyjnych.

O dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:

- 50 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w przypadku osoby samotnej.

Ponadto z dofinansowania mogą skorzystać osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

W przypadku niedoboru środków Funduszu w danym roku w stosunku do istniejących potrzeb w zakresie dofinansowania wysokość dofinansowania wynosi do 60% kosztów tego sprzętu, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

Przyznanie dofinansowania zakupu sprzętu rehabilitacyjnego wymaga formy umowy. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy.

Rozpatrzenie wniosku następuje 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, nie wcześniej jednak niż po przyznaniu przez PFRON na dany rok kalendarzowy limitu środków finansowych i po podziale tych środków przez Radę Miejską w Koszalinie na realizację zadań określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w kolejności napływania kompletnych wniosków, do czasu wyczerpania środków finansowych na realizację zadania.

Istnieje możliwość złożenia wniosku zarówno drogą elektroniczną za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej – e-puap jak i drogą tradycyjną.

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Przedmioty ortopedyczne to przyrządy niezbędne do samodzielnego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej, np. protezy, kule, wózek inwalidzki.

Środki pomocnicze to przedmioty, które w znacznym stopniu ułatwiają funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym lub wręcz to umożliwiają, np. pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, cewniki, pieluchomajtki.

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze są skatalogowane w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na

zlecenie. Znajdują się w nim limity finansowania każdego przedmiotu w ramach ubezpieczenia pokrywane przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) oraz wysokość udziału własnego wnioskodawcy w kosztach zakupu. Procentowe wskaźniki dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) odnoszą się wprost do tych limitów.

O dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:

- 50 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w przypadku osoby samotnej.

W przypadku niedoboru środków Funduszu w danym roku w stosunku do istniejących potrzeb w zakresie dofinansowania wysokość dofinansowania wynosi do:

- 100% sumy kwoty limitu cenowego wyznaczonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena ich zakupu jest wyższa niż ustalony limit,
- 60% sumy kwoty limitu oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie aparatu słuchowego, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit – w przypadku dofinansowania zaopatrzenia w aparaty słuchowe osób powyżej 26 roku życia.

Przyznanie osobie niepełnosprawnej dofinansowania ze środków Funduszu na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze nie wymaga formy umowy.

Rozpatrzenie wniosku następuje 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, nie wcześniej jednak niż po przyznaniu przez PFRON na dany rok kalendarzowy limitu środków finansowych i po podziale tych środków przez Radę Miejską w Koszalinie na realizację zadań określonych w nw. ustawie w kolejności napływania kompletnych wniosków, do czasu wyczerpania środków PFRON na dany rok kalendarzowy.

Istnieje możliwość złożenia wniosku zarówno drogą elektroniczną za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej – e-puap oraz poprzez System Obsługi Wsparcia jak i drogą tradycyjną.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r., poz. 426 ze zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 lutego 2020r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 926 ze zm.), zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie w sprawie określenia zasad udzielania osobom niepełnosprawnym dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (obowiązujące w danym roku realizacji zadania).*

Likwidacja barier

Likwidacja barier architektonicznych

Poprzez bariery architektoniczne należy rozumieć wszelkie utrudnienia występujące w lokalu lub budynku mieszkalnym i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązanie techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub w znacznym stopniu utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

O dofinansowanie ze środków Funduszu zadań z zakresu likwidacji barier architektonicznych, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie

podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, mogą ubiegać się osoby fizyczne, które spełniają łącznie następujące warunki:

- posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne, w przypadku dzieci i młodzieży w wieku do lat 16 – orzeczenie o niepełnosprawności, ze względu na dysfunkcję narządu ruchu z koniecznością poruszania się na wózku inwalidzkim lub przy użyciu sprzętu ortopedycznego wskazanego przez lekarza lub ze względu na dysfunkcję narządu wzroku,
- mają potrzeby w tym zakresie wynikające z niepełnosprawności potwierdzonej zaświadczeniem lekarza specjalisty, wystawionym nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku,
- są właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają stałe lub długoterminowe zameldowanie w lokalu lub budynku mieszkalnym w ramach umowy najmu z Zarządem Budynków Mieszkalnym w Koszalinie lub spółdzielnią mieszkaniową.

Katalog sprzętów/urządzeń/robót budowlanych dofinansowywanych ze środków PFRON na likwidację barier architektonicznych określony jest w Zarządzeniu Dyrektora MOPR w Koszalinie obowiązującym w danym roku realizacji zadania.

Wysokość dofinansowania, wynosi do 95 % kosztów przedsięwzięcia, przy czym w przypadku stwierdzenia niedoboru środków Funduszu w danym roku na realizację ww. zadania, obniża się wysokość dofinansowania do 80 % tych kosztów. Dofinansowanie nie może przekroczyć wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków PFRON.

Wnioskodawca, który otrzymał dofinansowanie na likwidację barier architektonicznych, może wystąpić ponownie o udzielenie dofinansowania na ten cel. Powtórny wniosek nie może dotyczyć urządzeń, robót i czynności, których zakup, montaż lub wykonanie były poprzednio objęte dofinansowaniem.

Przyznawanie dofinansowania następuje według kolejności ustalonej na liście punktowej, do czasu wykorzystania środków przeznaczonych na realizację zadania. W przypadku wstępnego zakwalifikowania wniosku do realizacji przeprowadza się wizję lokalną w celu sprawdzenia zasadności przyznania dofinansowania. W sytuacji gdy limit środków finansowych nie umożliwia udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskodawcom z równorzędną oceną wniosków o przyznaniu dofinansowania decyduje wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu, w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski wnioskodawców, których dochód jest najniższy.

Rozpatrzenie wniosku następuje 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, nie wcześniej jednak niż po przyznaniu przez PFRON na dany rok kalendarzowy limitu środków finansowych i po podziale tych środków przez Radę Miejską w Koszalinie na realizację zadań określonych ww. ustawą.

Istnieje możliwość złożenia wniosku zarówno drogą elektroniczną za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej – e-puap i drogą tradycyjną.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r., poz. 426 ze zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 lutego 2020r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 926 ze zm.), zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie w sprawie określenia zasad udzielania dofinansowania osobie fizycznej na likwidację barier architektonicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (obowiązujące w danym roku realizacji zadania).*

Likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych

Poprzez bariery w komunikowaniu się należy rozumieć ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji. Likwidacja tej bariery powinna spowodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić jej samodzielne funkcjonowanie.

Poprzez bariery techniczne należy rozumieć bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej codzienne funkcjonowanie. Likwidacja tej bariery powinna spowodować sprawniejsze samodzielne działanie tej osoby lub ułatwić sprawowanie opieki nad osobą niepełnosprawną.

Katalog rzeczowy sprzętów/urządzeń dofinansowanych ze środków PFRON w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych zawiera Zarządzenie Dyrektora MOPR w Koszalinie regulujące zasady ich przyznawania w danym roku realizacji zadania.

O dofinansowanie ze środków finansowych Funduszu zadań z zakresu likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych mogą ubiegać się osoby fizyczne, które spełniają łącznie następujące warunki:

- posiadają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne, w przypadku dzieci i młodzieży w wieku do lat 16 – orzeczenie o niepełnosprawności,
- przedstawia zaświadczenie lekarza specjalisty, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, zawierające informację o przyczynie niepełnosprawności wraz z uzasadnieniem potrzeby likwidacji danej bariery,
- posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego – jeśli taka zgoda jest potrzebna.

Wysokość dofinansowania, wynosi do 95 % kosztów przedsięwzięcia, przy czym w przypadku stwierdzenia niedoboru środków Funduszu w danym roku na realizację ww. zadania, obniża się wysokość dofinansowania do 80 % tych kosztów. Dofinansowanie nie może przekroczyć wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków PFRON.

W sytuacji gdy limit środków finansowych nie umożliwi udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskodawcom z równorzędną oceną wniosku o przyznaniu dofinansowania decyduje:

- stopień niepełnosprawności w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski dotyczące osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu, w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski wnioskodawców, których dochód jest najniższy.

Dofinansowanie na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych może być udzielone raz na trzy lata. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów zakupu sprzętu i urządzeń, do jakich wnioskodawca uzyskał wcześniej dofinansowanie ze środków Funduszu (dotyczy również dofinansowania uzyskanego w ramach programu „Aktywny Samorząd”).

Wnioski rozpatrywane są w oparciu o ustaloną skalę punktową oceny wniosków oraz katalog sprzętów/urządzeń określający maksymalną wysokość dofinansowania. Przyznanie dofinansowania następuje według kolejności ustalonej na liście punktowej, do czasu wykorzystania środków przeznaczonych na realizację zadania.

Rozpatrzenie wniosku następuje 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, nie wcześniej jednak niż po przyznaniu przez PFRON na dany rok kalendarzowy limitu środków finansowych i po podziale tych środków przez Radę Miejską w Koszalinie na realizację zadań określonych ww. ustawą.

Istnieje możliwość złożenia wniosku drogą elektroniczną za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej – e-puap i drogą tradycyjną.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r., poz. 426 ze zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 lutego 2020r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 926 ze zm.), zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie w sprawie określenia zasad udzielania dofinansowania osobie fizycznej na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (obowiązujące w danym roku realizacji zadania).*

Usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika

Tłumacz języka migowego służy pomocą osobom głuchym posługującym się polskim językiem migowym - PJM lub systemem językowo- migowym - SJM.

Tłumacz-przewodnik jest osobą wykszoloną w zakresie specyficznych form porozumiewania się i poruszania z ludźmi głuchoniewidomymi.

Usługi tłumacza migowego lub tłumacza-przewodnika finansowane ze środków PFRON może wykonywać osoba, która jest tłumaczem przysięgłym, jest zarejestrowana przez Wojewodę i prowadzi działalność gospodarczą. Dofinansowanie nie przysługuje jeżeli powyższe warunki nie są spełnione.

Wniosek nie dotyczy usług realizowanych w organach administracji publicznej, jednostkach Państwowego ratownictwa Medycznego, podmiotach leczniczych, jednostkach Policji, Państwowej Straży Pożarnej, strażach gminnych oraz jednostkach ochotniczych działających w tych obszarach.

Wysokość dofinansowania usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika nie może być wyższa niż 2 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za godzinę jej świadczenia.

Przyznawanie dofinansowania następuje według kolejności napływania kompletnych wniosków, do czasu wykorzystania środków przeznaczonych na realizację zadania.

Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków PFRON.

Rozpatrzenie wniosku następuje 7 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, nie wcześniej jednak niż po przyznaniu przez PFRON na dany rok kalendarzowy limitu środków finansowych i po podziale tych środków przez Radę Miejską w Koszalinie na realizację zadań określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w kolejności napływania kompletnych wniosków, do czasu wyczerpania środków finansowych na realizację zadania.

Istnieje możliwość złożenia wniosku drogą elektroniczną za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej – e-puap i drogą tradycyjną.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r., poz. 426 ze zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 lutego 2020r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 926 ze zm.), zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie w sprawie zasad oddzielania osobom niepełnosprawnym dofinansowania ze środków PFRON usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika (obowiązujące w danym roku realizacji zadania).*

Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Celem wsparcia jest dofinansowanie i zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych w obszarze sportu, kultury, rekreacji i turystyki.

O dofinansowanie ze środków Funduszu przedsięwzięć z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, będących mieszkańcami Koszalina, mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, jeżeli udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Wysokość dofinansowania organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wynosi do 60% kosztów przedsięwzięcia.

Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków PFRON.

Rozpatrzenie wniosku następuje po przyznaniu przez PFRON na dany rok kalendarzowy limitu środków finansowych i po podziale tych środków przez Radę Miejską w Koszalinie na realizację zadań określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Realizacja wniosków następuje w miarę posiadanych środków finansowych na zadanie, według kolejności ustalonej na liście rankingowej wniosków.

Wnioski należy składać do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

Istnieje możliwość złożenia wniosku drogą elektroniczną za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej – e-puap i drogą tradycyjną.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r., poz. 426 ze zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 lutego 2020r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 926 ze zm.), zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie w sprawie określenia zasad dofinansowania ze środków PFRON osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.*

Program PFRON „Aktywny samorząd”

Dofinansowanie realizowane jest ze środków PFRON w dwóch modułach.

Celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji.

Moduł I

Wsparcie finansowe dla uprawnionych osób fizycznych w Module I dotyczy likwidacji barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.

Dofinansowanie obejmuje następujące obszary:

- Obszar A – likwidacja bariery transportowej, w tym:
 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,
- Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym, w tym:
 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego zakupionego w ramach programu;
- Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się, w tym:
 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),
 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (tj. dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką).

Kryteria jakie muszą spełniać adresaci programu, wysokość dofinansowania oraz wymagany udział własny w poszczególnych jego obszarach są aktualizowane w każdym roku realizacji programu.

Przyjmowanie wniosków następuje w trybie ciągłym nie wcześniej niż od dnia ogłoszenia przez PFRON wzorów formularzy wniosków na dany rok i nie później niż do 31 sierpnia danego roku realizacji programu.

Wnioski o dofinansowanie rozpatrywane są w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, nie wcześniej jednak niż po otrzymaniu przez Realizatora środków PFRON na realizację programu w danym roku.

Realizator weryfikuje wnioski pod względem formalnym i merytorycznym. Ocena merytoryczna przeprowadzana jest w celu wyłonienia wniosków, które mają największe szanse na realizację celów programu i które mieszczą się w limitach środków finansowych przekazanych przez PFRON w danym roku. Oceny wniosków w poszczególnych obszarach programu dokonuje się na podstawie punktowego systemu oceny wniosków.

Przyznanie dofinansowania następuje do czasu wykorzystania środków przeznaczonych na realizację zadania w danym obszarze, według kolejności na liście rankingowej.

W sytuacji, gdy limit środków finansowych nie umożliwia udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskodawcom, o przyznaniu dofinansowania decyduje:

- stopień niepełnosprawności potencjalnego beneficjenta; w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski dotyczące osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, a w dalszej kolejności:
- wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu, w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski osób, których dochód jest najniższy.

Realizator zawiera z wnioskodawcą umowę dofinansowania jeśli wnioskodawca spełnia warunki uczestnictwa w programie, także w dniu podpisania umowy.

Dofinansowanie nie może obejmować kosztów zakupu lub wykonania usług przed zawarciem przez wnioskodawcę umowy z Realizatorem (z wyjątkiem zadań, które dopuszczają refundację).

Wnioskodawca, który ubiega się o ponowne udzielenie pomocy ze środków PFRON na ten sam cel jest zobowiązany wskazać we wniosku przesłanki wskazujące na potrzebę powtórnego/kolejnego dofinansowania ze środków PFRON.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Celem udzielenia dofinansowania jest poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy lub utrzymanie zatrudnienia poprzez podwyższanie kwalifikacji.

O przyznanie wsparcia finansowego w ramach programu mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, spełniające następujące warunki:

- posiadają znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne,
- pobierają naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub mają otwarty przewód doktorski poza studiami doktoranckimi.

Osoby z orzeczonym lekkim lub równoważnym stopniem niepełnosprawności mogą uzyskać pomoc finansową wyłącznie wtedy, gdy spełniają łącznie następujące warunki:

- uczestnicząc w pilotażowym programie „Aktywny samorząd” lub w programie „Student II - kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych” – posiadali znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub równoważny,
- w trakcie uczestnictwa w programie o którym mowa w pkt 1, orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności lub równoważne uzyskały nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego semestru nauki, a w przypadku kształcenia trwających jeden rok - pierwszego semestru nauki.

Przyjmowanie wniosków następuje adekwatnie do roku akademickiego/szkolnego do dnia 31 marca oraz do 10 października.

Wnioski o dofinansowanie rozpatrywane są w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, nie wcześniej jednak niż po otrzymaniu przez Realizatora środków PFRON na realizację programu w danym roku.

Dofinansowanie obejmuje koszt opłaty za naukę (czesne) lub opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego (w przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są uczestnikami studiów doktoranckich). Dla uczniów szkół policealnych i studentów przewidziany jest także dodatek na pokrycie kosztów kształcenia. Wysokość dodatku zależy od poziomu nauki i postępów w nauce.

W zakresie kosztów czesnego wymagany jest udział własny wnioskodawcy:

- 15% wartości czesnego - w przypadku zatrudnionych beneficjentów programu, którzy korzystają z pomocy w ramach jednej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku),
- 65% wartości czesnego - w przypadku zatrudnionych beneficjentów programu, którzy jednocześnie korzystają z pomocy w ramach więcej niż jednej formy kształcenia na poziomie wyższym (więcej niż jeden kierunek) - warunek dotyczy drugiej i kolejnych form kształcenia na poziomie wyższym.

Wysokość dofinansowania w danym roku realizacji programu jest określana przez Radę Nadzorczą PFRON.

Przekazanie dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesnego) oraz dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego następuje po zawarciu umowy dofinansowania. Przekazanie

dotatku na pokrycie kosztów kształcenia następuje po dostarczeniu Realizatorowi programu informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półroczna objętego dofinansowaniem lub po złożeniu zaświadczenia ze szkoły/uczelni potwierdzającego uczęszczanie na zajęcia objęte planem/programem studiów/nauki.

Refundacja kosztów czesnego poniesionych przed zawarciem umowy dofinansowania jest możliwa wyłącznie w ramach bieżącego roku szkolnego/akademickiego.

W programie nie mogą uczestniczyć wnioskodawcy którzy posiadają wymagalne zobowiązania wobec PFRON lub Realizatora oraz którzy po otrzymaniu dofinansowania ze środków PFRON na cele określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, w tym również w ramach programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON, naruszyli warunki umowy i nie doprowadzili do usunięcia uchybień do dnia złożenia wniosku.

Realizator i PFRON mają prawo kontroli wykorzystania przedmiotu dofinansowania oraz prawidłowości, rzetelności i zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych w dokumentach, stanowiących podstawę przyznania i rozliczenia dofinansowania.

Wnioski w Module I i Module II można składać zarówno drogą elektroniczną za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej - e-puap oraz poprzez System Obsługi Wsparcia jak i drogą tradycyjną.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r., poz. 426 ze zm.), pilotażowy program „Aktywny samorząd” określony uchwałą Rady Nadzorczej PFRON, zarządzenie Prezydenta Miasta Koszalina w sprawie szczegółowego trybu postępowania przy realizacji pilotażowego programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Aktywny samorząd” (obowiązujący w danym roku).*

Program PFRON „Zajęcia Klubowe w WTZ”

Celem programu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

Pomoc finansowa w ramach programu udzielana jest WTZ ze środków PFRON przez Gminę.

Program kierowany jest do osób niepełnosprawnych posiadających ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia oraz do osób niepełnosprawnych, posiadających ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), znajdujących się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób (o której mowa w art. 10f ust. 2a ustawy o rehabilitacji), których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.

Program MRiPS „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Celem programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” jest rozpowszechnienie usług asystenta, a w efekcie zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia.

Na 2021r. wnioski w ramach programu składa gmina do właściwego wojewody w terminie do 31 grudnia 2020r.

Głównym celem Programu od 2021r. jest prowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (albo orzeczenie równoważne).

Dodatковым założeniem jest, aby minimum 70 % uczestników Programu stanowiły osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia), w tym osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi i trudnościami związanymi z mobilnością i komunikacją.

W czym pomoże asystent?

- w wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/ rozrywkowe/społeczne/sportowe),
- w zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- w załatwianiu spraw urzędowych,
- w nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
- w korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy),
- w wykonywaniu czynności dnia codziennego - w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności - także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do/z placówki oświatowej).

Świadczenia MOPR na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin (niefinansowe i finansowe)

Świadczenia niefinansowe dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin

Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Środowiskowy dom samopomocy przeznaczony jest dla osób w wieku od 18 do 60 roku życia, z niepełnosprawnością intelektualną (co najmniej umiarkowany stopień niepełnosprawności) lub przewlekle chorych psychicznie, lub z przewlekłymi zaburzeniami mających trudności w samodzielnej egzystencji i funkcjonowaniu społecznym.

Na terenie Koszalina funkcjonują 3 środowiskowe domy samopomocy:

- Środowiskowy Dom Samopomocy „Odrodzenie”, z siedzibą przy ul. Odrodzenia 34, tel. 94 341 9271,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Przyszłość”, z siedzibą przy ul. Zwycięstwa 119, tel. 94 3419293,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z siedzibą przy ul. ul. Budowniczych 6, tel. 94 716 09 77.

Domy świadczą pomoc w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Skierowanie do domu następuje w drodze decyzji administracyjnej, którą wydaje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie. Wydanie decyzji poprzedzone jest wywiadem środowiskowym

przeprowadzonym przez pracownika socjalnego MOPR oraz koniecznością skompletowania dokumentów.

Wymagane dokumenty to m.in.:

- wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego bądź innej osoby (za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego),
- dokumenty potwierdzające sytuację finansową wnioskodawcy (np. zaświadczenie lub oświadczenie o dochodach, decyzja przyznająca świadczenie z systemu zabezpieczenia społecznego),
- zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarza psychiatrę lub lekarza neurologa o występujących zaburzeniach psychicznych,
- zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie.

Pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy jest odpłatny w wysokości 5% od dochodu rodziny (według stanu na dzień 30.10.2020r.).

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

Usługi opiekuńcze to świadczenia przysługujące osobom niepełnosprawnym, które własnym staraniem nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w życiu codziennym. Przysługują w szczególności osobom samotnym.

O przyznanie pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych mogą ubiegać się osoby, które z powodu wieku, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Osobom obłożnie chorym o największym stopniu dysfunkcji organizmu, całkowicie niezdolnym do samodzielnej egzystencji zapewnia się opiekę do trzech razy w ciągu dnia, a także w dni wolne od pracy, niedziele i święta.

Usługi opiekuńcze świadczone są w zakresie:

- czynności pielęgnacyjnych – karmienie, mycie, ubieranie, zmiana bielizny osobistej, pościelowej, przesłanianie łóżka, pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zapobieganie odleżynom i odparzeniom, itp.,
- czynnościach gospodarczych – zakup artykułów spożywczych, przygotowanie posiłku lub jego dostarczanie, utrzymanie w czystości sprzętu gospodarstwa domowego, sanitarnego, pomieszczenia, w którym podopieczny przebywa, pranie odzieży, palenie w piecu itp.,
- pomocy w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych (w szczególności kontaktów ze służbą zdrowia), rodzinnych (kontakt z członkami rodziny w ramach współdziałania w zapewnieniu opieki nad podopiecznym) oraz załatwianie spraw urzędowych.

Ww. czynności łączone są w ramach 1 wizyty w środowisku w zależności od potrzeb podopiecznego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, np. rehabilitantów, fizjoterapeutów, terapeutów, logopedów itp.

Nadrzędnym celem świadczonych przez MOPR specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest prowadzenie treningów w zakresie: uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza:

- kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania,
- motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji,

- prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych
- wspieranie w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych.

Świadczenia przyznawane są w drodze decyzji administracyjnej, którą wydaje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie. Wydanie decyzji poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzanym przez pracownika socjalnego MOPR oraz koniecznością skompletowania dokumentów.

Wymagane dokumenty to m.in.:

- zaświadczenie lekarskie potwierdzające stan zdrowia do objęcia pomocą w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.
- dokumenty potwierdzające sytuację finansową wnioskodawcy (np. odcinek renty lub emerytury, lub zaświadczenie lub oświadczenie o dochodach, decyzja przyznająca świadczenie z ZUS, KRUS lub innego organu emerytalno-rentowego).
- zaświadczenie o korzystaniu z innych form wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach systemu zdrowia (finansowane przez NFZ) lub systemu oświaty (zajęcia w placówce przedszkolnej lub szkole) - dotyczy specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczeniami odpłatnymi. Wysokość odpłatności ustalana jest na podstawie dochodu osoby lub rodziny.

[Kierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku \(KOMR\).](#)

Krajowy Ośrodek Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku (KOMR) jest placówką, której celem jest kompleksowa rehabilitacja wyłącznie osób chorych na stwardnienie rozsiane - SM. KOMR jest regionalnym domem pomocy społecznej o charakterze specjalistycznym, okresowego pobytu, przyjmującym chorych na SM z całego kraju. Prowadzenie Krajowego Ośrodka Mieszkalno - Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na SM w Dąbku należy do zadań Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Decyzję o skierowaniu do Ośrodka wydaje organ gminy właściwej, tzn. według miejsca zamieszkania osoby w dniu jej kierowania. Decyzja wydawana jest w oparciu o dokumentację, którą przygotowuje właściwy miejscowo ośrodek pomocy społecznej. Ośrodek kompletuje dokumenty tak jak w sprawach innych domów pomocy społecznej, dołączając wypełnioną przez chorego i lekarza ankietę. Decyzję o skierowaniu do KOMR wraz z kompletem dokumentów ośrodek pomocy społecznej przekazuje do Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie.

Organizacja transportu do i z Ośrodka należy do wnioskodawcy.

Świadczenia przyznawane są w drodze decyzji administracyjnej, którą wydaje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie. Wydanie decyzji poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzanym przez pracownika socjalnego MOPR oraz koniecznością skompletowania dokumentów.

Wymagane dokumenty to m.in.

- wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego bądź innej osoby (za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego),
- dokumenty potwierdzające sytuację finansową wnioskodawcy (np. odcinek renty lub emerytury, lub zaświadczenie lub oświadczenie o dochodach, decyzja przyznająca świadczenie z ZUS, KRUS lub innego organu emerytalno-rentowego),
- pisemna zgoda na ponoszenie odpłatności w wysokości 70% osoby ubiegającej się o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego,
- ankietę - test funkcjonalny i badanie neurologiczne osoby ubiegającej się o umieszczenie w Krajowym Ośrodku Mieszkalno-Rehabilitacyjnym.

Kierowanie do domów pomocy społecznej

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, z ograniczoną możliwością samodzielnego funkcjonowania w codziennym życiu, której nie można zapewnić usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej chyba, że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydaje decyzje kierujące, umieszczające w domu pomocy społecznej, ustalające opłatę za pobyt i odmawiające skierowania do domu pomocy społecznej. W przypadku umieszczenia w domu pomocy społecznej zlokalizowanego poza Koszalinem, decyzje o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej. W przypadku braku możliwości umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę osób oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Świadczenia przyznawane są w drodze decyzji administracyjnej, którą wydaje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie. Wydanie decyzji poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego MOPR oraz koniecznością skompletowania dokumentów.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Zasady odpłatności zostały określone w art. 60 - 64 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej wynoszą:

- mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu.
- małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2:
 - w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium (według stanu na dzień 30.10.2020 r. - 2103,00 zł),
 - w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (według stanu na dzień 30.10.2020r. - 1584 zł).
- gmina z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Wymagane dokumenty to m.in.:

- Wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego bądź prawomocne postanowienie Sądu,
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia osoby ubiegającej się o skierowanie do domu pomocy społecznej.
- dokumenty potwierdzające sytuację finansową wnioskodawcy (np. odcinek renty lub emerytury, lub zaświadczenie lub oświadczenie o dochodach, decyzja przyznająca świadczenie z ZUS, KRUS lub innego organu emerytalno-rentowego),
- zaświadczenie, o którym mowa w art. 22 ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będącymi ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- pisemna zgoda na ponoszenie odpłatności w wysokości 70% dochodu osoby ubiegającej się o skierowanie do domu pomocy społecznej lub pisemna zgoda na potrącanie z zasiłku stałego

opłaty w wysokości 70% wartości otrzymywanego świadczenia za pobyt w domu pomocy społecznej.

Pomoc specjalistyczna – pedagogiczna, psychologiczna

Pomoc specjalistyczna obejmuje osoby i rodziny pozostające w trudnej sytuacji życiowej z powodu nieumiejętności poradzenia sobie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, problemów natury psychologicznej lub innych dysfunkcji powodujących nieprawidłowe funkcjonowanie w środowisku. W ramach swojej pracy specjaliści udzielają porad, prowadzą konsultacje i diagnozy. Pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla dzieci i osób dorosłych realizowana jest w formie spotkań indywidualnych oraz w ramach prowadzonych zajęć grupowych.

Pomoc psychologiczna nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego ani wydania decyzji. Jest to świadczenie nieodpłatne.

Świadczenia finansowe dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin

Zasiłek stały

Pomoc finansowa dla osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku (wiek emerytalny) lub posiadających orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek stały przysługuje osobie:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (według stanu na dzień 30.10.2020r. - 701 zł),
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (według stanu na dzień 30.10.2020r. - 520 zł).
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (według stanu na dzień 30.10.2020r. - 528 zł).

W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania lub zasiłku dla opiekuna, zasiłek stały nie przysługuje.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej- różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645,00 zł (według stanu na dzień 30.10.2020 r.),
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie (według stanu na dzień 30.10.2020 r.).

Zasiłek stały może przysługiwać również osobie, która nie posiada wymaganego orzeczenia, ale oczekuje na jego wydanie. Do podania o przyznanie zasiłku stałego dołącza się potwierdzenie złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. W powyższym przypadku po spełnieniu warunków określonych w punkcie 1 i 2 oraz po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego zawieszają się postępowanie w sprawie zasiłku stałego do czasu uzyskania wymaganego orzeczenia, a na okres zawieszenia przyznaje się zasiłek okresowy. Jeżeli orzeczenie o niepełnosprawności zostanie dostarczone

w terminie 60 dni od jego otrzymania, zawieszono postępowanie podejmuje się, a prawo do zasiłku stałego ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o przyznanie zasiłku stałego. Świadczenia przyznawane są w drodze decyzji administracyjnej, którą wydaje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie. Wydanie decyzji poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego MOPR oraz koniecznością skompletowania dokumentów.

Wymagane dokumenty to m.in.

- wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego bądź innej osoby (za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego),
- dokumenty potwierdzające sytuację finansową wnioskodawcy (np. zaświadczenie lub oświadczenie o dochodach, decyzja przyznająca świadczenie z systemu zabezpieczenia społecznego),
- orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności (bądź równoważne)
- zaświadczenie z ZUS i KRUS o nieotrzymywaniu świadczeń rentowych ani emerytalnych.

Zasiłek okresowy

Pomoc finansowa przysługująca w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek okresowy przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (według stanu na dzień 30.10.2020r. - 70 zł),
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny (według stanu na dzień 30.10.2020r. - 528,00 zł) na osobę w rodzinie.

Zasiłek okresowy ustala się:

- w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie (według stanu na dzień 30.10.2020r.).

Okres, na jaki przyznaje się zasiłek okresowy ustala MOPR na podstawie okoliczności sprawy.

Świadczenia przyznawane są w drodze decyzji administracyjnej, którą wydaje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie. Wydanie decyzji poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego MOPR oraz koniecznością skompletowania dokumentów.

Wymagane dokumenty to m.in.:

- wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego bądź innej osoby (za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego),
- dokumenty potwierdzające sytuację finansową wnioskodawcy (np. zaświadczenie lub oświadczenie o dochodach, decyzja przyznająca świadczenie z systemu zabezpieczenia społecznego).

Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Pomoc finansowa przyznawana w szczególności na ściśle określony cel np. na część lub całość pokrycia kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów żywności, leków i leczenia, remontu mieszkania, opału i odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne,
- zasiłek celowy może być również przyznany osobie i rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej, ekologicznej i zdarzenia losowego. W tych przypadkach zasiłek ten może być przyznany niezależnie od wysokości dochodów osoby lub rodziny i może nie podlegać zwrotowi,
- zasiłek celowy ma charakter uznaniowy, a zatem przyznanie go zależy od okoliczności sprawy oraz środków finansowych będących w dyspozycji Ośrodka na tę formę pomocy.

Kryterium dochodowe (art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej):

- na osobę samotnie gospodarującą (według stanu na dzień 30.10.2020r. - 701 zł),
- na osobę w rodzinie (według stanu na dzień 30.10.2020r. - 528 zł).

W szczególnie uzasadnionych przypadkach (tj. takich, które odbiegają od sytuacji innych osób, drastycznych, okazjonalnych, niecodziennych, wystąpienia których nie można przewidzieć) osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Świadczenia przyznawane są w drodze decyzji administracyjnej, którą wydaje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie. Wydanie decyzji poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzanym przez pracownika socjalnego oraz koniecznością skompletowania dokumentów.

Wymagane dokumenty to m.in.:

- wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego bądź innej osoby (za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego),
- dokumenty potwierdzające sytuację finansową wnioskodawcy (np. zaświadczenie lub oświadczenie o dochodach, decyzja przyznająca świadczenie z systemu zabezpieczenia społecznego).

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie, która ukończyła 75 lat,

- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego,
- jeżeli członkom rodziny przysługują za granicą świadczenia na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tych osób, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł miesięcznie (według stanu na dzień 30.10.2020r.).

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Świadczenie przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł (według stanu na dzień 30.10.2020r.).

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

- osoba sprawująca opiekę:
 - ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego,
 - zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowy ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego oraz zasiłku dla opiekuna, ego w Unii Europejskiej,
 - legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu,
 - na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury,
 - na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego oraz zasiłku dla opiekuna,

- na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620 zł miesięcznie (według stanu na dzień 30.10.2020 r.).

Świadczenie pielęgnacyjne

Przysługuje osobom, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- osoba sprawująca opiekę:
 - ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego,
 - ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego oraz zasiłku dla opiekuna,
- osoba wymagająca opieki:
 - pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu,
 - na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury,
 - na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego oraz zasiłku dla opiekuna,
 - na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 1830 zł miesięcznie (według stanu na dzień 30.10.2020r.).

Dane kontaktowe do MOPR w Koszalinie:

Kancelaria	94 316 03 00	kancelaria@mopr.koszalin.pl
Sekretariat	94 316 03 26	sekretariat@mopr.koszalin.pl
Biuro Obsługi Klienta (PFRON)	94 316 03 32 94 316 03 07	bok@mopr.koszalin.pl
Dział ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych	94 316 04 10	dsn@mopr.koszalin.pl
Dział Pracy Socjalnej i Świadczeń	94 316 03 38	ps@mopr.koszalin.pl
Centrum Świadczeń Rodzinnych	94 316 03 89	csr@mopr.koszalin.pl
Zespół ds. Przeciwdziałania Pomocy i Poradnictwa Specjalistycznego	94 316 03 14 (pedagog) 94 316 03 27 (psycholog) 94 316 03 19 (psycholog)	zpps@mopr.koszalin.pl
Zespół ds. Projektów Społecznych i Promocji	94 316 03 58	programy@mopr.koszalin.pl

V. REHABILITACJA ZAWODOWA

Zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej związane z dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) dla pracodawców i osób niepełnosprawnych z Koszalina rozpatruje

Urząd Miejski w Koszalinie

Biuro Pełnomocnika Prezydenta ds. Inwestorów Kluczowych i Zatrudnienia

ul. Rynek Staromiejski 6-7

tel. 94 348 87 68 lub 94 348 87 93

w zakresie:

Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej

Podmioty uprawnione do uzyskania pomocy

O zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy może ubiegać się pracodawca, który:

- prowadzi działalność przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na rodzaj działalności;
- przez okres 36 miesięcy zatrudni osobę niepełnosprawną zarejestrowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koszalinie jako bezrobotną albo poszukującą pracy niepozostającą w zatrudnieniu.

Pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choć nie posiadająca osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników (osoby niepełnosprawne na podstawie umowy o pracę, spółdzielczej umowy o pracę). Pracodawcą może być zatem np. przedsiębiorca, podmiot nie prowadzący działalności gospodarczej, np. fundacja, stowarzyszenie lub inna organizacja społeczna, czy rolnik.

Wysokość pomocy

Maksymalna wysokość pomocy na wyposażenie jednego stanowiska pracy wynosi piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia (tj. przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następującego po ogłoszenie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego).

Średnia wysokość refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla pracodawcy w latach ubiegłych w Urzędzie Miejskim w Koszalinie wynosiła około 40.000 zł. Pomoc ta jest przyznawana jako pomoc de minimis.

Termin składania wniosków

Wnioski przyjmowane są przez cały rok po podjęciu stosownej uchwały Rady Miejskiej w Koszalinie do momentu, do którego Urząd dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na ten cel. Rozliczenie refundacji musi nastąpić do końca grudnia danego roku.

Wnioski oraz karta usług dostępne na stronie internetowej <https://bip.koszalin.pl/sprawa-do-załatwienia/423/pik-01-refundacja-kosztow-wyposazenia-stanowiska-pracy-dla-osoby-niepelnosprawnej-pfron> lub do pobrania Urzędzie Miejskim w Koszalinie.

Wymagane dokumenty do załatwienia sprawy

Pracodawca zainteresowany zatrudnieniem osoby niepełnosprawnej przy udziale środków PFRON winien złożyć wypełniony wniosek WN-W na formularzu określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2011r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej do Urzędu Miejskiego w Koszalinie wraz z załącznikami:

- oświadczenie pracodawcy o:
 - otrzymanej pomocy de minimis za okres bieżącego roku budżetowego oraz dwóch poprzedzających go lat budżetowych,
 - nieposiadaniu zaległości w zobowiązaniach wobec PFRON,
 - ilości zatrudnionych pracowników,
 - nie toczącym się w stosunku do składającego postępowaniu upadłościowym i że nie został zgłoszony wniosek o likwidację,
 - nie znajdowaniu się w trudnej sytuacji ekonomicznej według kryteriów określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących udzielania pomocy publicznej,
 - niekaralności w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny.
- ksero zaświadczenia o numerze identyfikacyjnym REGON,
- ksero decyzji o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej,
- wypis z KRS lub zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej,
- zaświadczenie o niezaleganiu w opłaceniu składek do ZUS,
- zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach,
- zaświadczenie z banku o posiadanych środkach finansowych, obrotach na rachunku za ostatni rok, zdolności kredytowej i ewentualnym zadłużeniu i prawnej formie zabezpieczenia oraz lokat terminowych,
- bilanse oraz rachunek zysków i strat za ostatnie 2 lata obrotowe (w przypadku pracodawcy działającego przez okres krótszy niż 2 lata należy przedstawić dokumenty za okres co najmniej 12 miesięcy) - w przypadku podmiotów sporządzających bilans, w pozostałych przypadkach - roczne rozliczenia podatkowe za ostatnie 2 lata (w przypadku pracodawcy działającego przez okres krótszy niż 2 lata należy przedstawić dokumenty za okres co najmniej 12 miesięcy), wraz z dowodem przyjęcia przez urząd skarbowy lub poświadczone przez audytora albo dowodem nadania do urzędu skarbowego.

Przedmiot dofinansowania

Jest to pomoc finansowa w zakupie narzędzi pracy, elementów stanowiska pracy (np. krzesła, biurka, lampki, maszyny, urządzenia).

Pomoc nie obejmuje kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków PFRON.

Sposób i termin załatwienia sprawy

Zawarcie umowy z pracodawcą następuje w terminie do 60 dni od daty złożenia wniosku,

Zawarcie umowy poprzedza:

- informacja dla pracodawcy o sposobie rozpatrzenia wniosku przeznaczonego do realizacji na dany rok w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku,
- wezwanie do negocjacji warunków umowy i ich zakończenie w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania,
- przygotowanie projektu umowy i jej podpisanie w terminie 14 dni od dnia zakończenia negocjacji,

Wypłata refundacji następuje w terminie 14 dni po spełnieniu warunków umowy i dokonanych odbiorach stanowiska pracy przez pracowników Urzędu Miejskiego i Państwowej Inspekcji Pracy.

Rozpatrując wniosek, bierze się pod uwagę:

- potrzeby lokalnego rynku pracy,
- liczbę osób niepełnosprawnych o określonych kwalifikacjach, zarejestrowanych w PUP w Koszalinie jako bezrobotne albo poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu,
- koszty wyposażenia stanowiska pracy,
- wkład pracodawcy w wyposażenie tworzonego stanowiska pracy,
- wysokość posiadanych środków PFRON przeznaczonych na ten cel w danym roku.

Podstawa prawna: *ustaw o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020r., poz. 426), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2015r. (Dz. U z 2015r., poz. 93).*

Środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej - samozatrudnienie

Osoba uprawniona do uzyskania pomocy

O dotację z pieniędzy PFRON może ubiegać się osoba niepełnosprawna zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koszalinie jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu, zamieszkała w Koszalinie na:

a. podjęcie po raz pierwszy działalności:

- gospodarczej, bez względu na formę prawną tej działalności,
- rolniczej, w tym polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, bez względu na formę prawną tej działalności,
- w formie spółdzielni socjalnej.

b. ponowne podjęcie działalności pod warunkiem, że upłynęło co najmniej 12 miesięcy od zaprzestania prowadzenia działalności, samodzielnie lub wspólnie z innymi osobami lub podmiotami, lub od ustania członkostwa w spółdzielni socjalnej.

Wysokość pomocy

Wysokość pomocy uzależniona jest od tego, na jaki okres osoba niepełnosprawna zobowiąże się do prowadzenia działalności gospodarczej, rolniczej lub członkostwa w spółdzielni socjalnej:

- w przypadku zobowiązania przez okres co najmniej 12 miesięcy – wysokość dotacji będzie nie wyższa niż sześciokrotność przeciętnego wynagrodzenia,

- w przypadku zobowiązania przez okres co najmniej 24 miesięcy – wysokość dotacji będzie wynosiła od sześciokrotności do piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia. tj. przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następującego po ogłoszenie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego). Średnia wysokość dotacji na rozpoczęcie działalności w latach ubiegłych w Urzędzie Miejskim w Koszalinie wynosiła około 26.000 zł. Jej poziom uzależniony jest od wysokości posiadanych środków przeznaczonych na ten cel. Pomoc ta jest przyznawana jako pomoc de minimis.

Termin składania wniosków

Wnioski przyjmowane są przez cały rok po podjęciu stosownej uchwały Rady Miejskiej w Koszalinie do momentu, do którego Urząd dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na ten cel. Rozliczenie refundacji musi nastąpić do końca grudnia danego roku.

Wnioski oraz karta usług dostępne na stronie internetowej <https://bip.koszalin.pl/sprawa-do-zalatwienia/422/pik-02-pryzywanie-srodkow-pfron-dla-osoby-niepelnosprawnej-na-podjecie-dzialalnosci-gospodarczej> lub do pobrania w Urzędzie Miejskim w Koszalinie.

Wymagane dokumenty do załatwienia sprawy

Osoba niepełnosprawna zainteresowana rozpoczęciem działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej przy udziale środków PFRON winna złożyć wniosek Wn-O na formularzu określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 grudnia 2018r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej, do Urzędu Miejskiego w Koszalinie wraz załącznikami:

- kopia orzeczenia o niezdolności do pracy lub o stopniu niepełnosprawności, wydanego przez uprawniony organ,
- zaświadczenie lekarza medycyny pracy stwierdzające możliwość prowadzenia samodzielnie deklarowanej działalności gospodarczej,
- zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy potwierdzające status osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy i nie pozostającej w zatrudnieniu oraz fakt nie korzystania z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej z Funduszu Pracy,
- odcinek renty (w przypadku pobierających rentę),
- zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o nie prowadzeniu działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej w okresie 12 m-cy przed datą złożenia wniosku,
- oświadczenie wnioskodawcy na druku PIK-02-02,
- oświadczenie małżonki/a, w którym wyraża zgodę na zawarcie umowy przyznającej środki wnioskodawcy, w przypadku pozostawania we wspólności majątkowej na druku PIK-02-03,
- formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis na druku PIK-02-04),
- informacja o udzielonej pomocy de minimis w okresie obejmującym bieżący rok kalendarzowy i poprzedzające go dwa lata kalendarzowe na druku PIK-02-05 (kopie zaświadczeń),
- dokumenty potwierdzające:
 - wolę innych osób lub podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, rolniczą albo działalność w formie spółdzielni socjalnej przyjęcia wnioskodawcy do tej działalności,
 - dokonanie czynności pozwalających na zapoznanie potencjalnych klientów z ofertą planowanej działalności,
 - dokonanie czynności, które pozwolą na zapewnienie płynnej współpracy z dostawcą i kontrahentami,
 - wysokość wkładu własnego wnioskodawcy,
 - uprawnienia i kwalifikacje wnioskodawcy lub innych osób wymagane w planowanej działalności,

- o doświadczenie i umiejętności wnioskodawcy lub innych osób przydatne w planowanej działalności.

Przedmiot dofinansowania

Środki finansowe PFRON mogą być przeznaczone na poniesienie planowanych wydatków niezbędnych do podjęcia działalności gospodarczej, w szczególności dotyczących nabycia środków trwałych.

Sposób i termin załatwienia sprawy

Zawarcie umowy z wnioskodawcą następuje w terminie do 60 dni od daty złożenia wniosku.

- zawarcie umowy poprzedza:
 - o informacja o sposobie rozpatrzenia wniosku przeznaczonego do realizacji na dany rok w terminie do 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku,
 - o niezwłoczne wezwanie do negocjacji warunków umowy, zakończenie w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania,
 - o przygotowanie projektu umowy i jej podpisanie w terminie 14 dni od zakończenia negocjacji.
- przekazanie środków następuje po spełnieniu warunków umowy w terminie 14 dni.

Rozpatrując wniosek, bierze się pod uwagę:

- formę prawną i sposób wykonywania planowanej działalności,
- wolę innych osób lub podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, rolniczą albo działalność w formie spółdzielni socjalnej przyjęcia wnioskodawcy do tej działalności,
- popyt i podaż lokalnego rynku na planowaną działalność,
- planowane wydatki, które wnioskodawca zamierza sfinansować z wnioskowanych środków,
- wysokość wkładu własnego wnioskodawcy,
- uprawnienia i kwalifikacje:
 - o wnioskodawcy, w przypadku samodzielnego wykonywania czynności wymagających tych uprawnień i kwalifikacji,
 - o wnioskodawcy lub innych osób, w przypadku wykonywania przez nie czynności wymagających tych uprawnień i kwalifikacji,
- doświadczenie i umiejętności wnioskodawcy lub innych osób przydatne w planowanej działalności,
- zgodę małżonka na zawarcie umowy przyznającej środki wnioskodawcy, w przypadku pozostawania we wspólności majątkowej,
- wysokość pozostających w dyspozycji starosty środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej w danym roku.

Podstawa prawna: *ustaw o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020r., poz. 426), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 grudnia 2018r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej (Dz.U. z 2018r., poz.2342).*

Zwrot kosztów przystosowania istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych

Podmioty uprawnione do załatwienia sprawy

Pracodawca, który zatrudni osobę niepełnosprawną przez okres 36 miesięcy może otrzymać zwrot ze środków PFRON kosztów:

- adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla tych osób, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
- adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy,
- zakup i autoryzacja oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
- rozpoznania przez służby medycyny pracy potrzeb, o których mowa wyżej.

Zwrot kosztów dokonywane jest na podstawie umowy cywilnoprawnej

Wysokość pomocy

- kwota zwrotu kosztów przystosowania stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej stanowi różnicę pomiędzy wartością zakupu materiałów budowlanych lub środków trwałych, kosztów robót budowlanych lub wytworzenia środków trwałych stanowiących wyposażenie związane z przystosowaniem stanowiska pracy, a wartością takich samych materiałów lub środków trwałych, kosztów robót budowlanych lub wytworzenia środków trwałych jeżeli stanowiłyby adaptację lub wyposażenie stanowiska pracy dla osoby niebędącej osobą niepełnosprawną,
- maksymalna kwota zwrotu kosztów nabycia urządzeń lub ich adaptacji stanowi różnicę pomiędzy wartością nabycia urządzeń lub adaptacji urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy, a wartością nabycia takich samych urządzeń lub ich adaptacji, które zostałyby nabyte lub adaptowane do potrzeb osób niebędących osobami niepełnosprawnymi.

Pomoc ta jest przyznawana jako pomoc de minimis.

Termin składania wniosków

Wnioski przyjmowane są przez cały rok po podjęciu stosownej uchwały Rady Miejskiej w Koszalinie do momentu, do którego Urząd dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na ten cel. Rozliczenie refundacji musi nastąpić do końca grudnia danego roku.

Wnioski oraz karta usług dostępne na stronie internetowej <https://bip.koszalin.pl/sprawa-do-załatwienia/421/pik-03-zwrot-kosztow-przystosowania-istniejacych-stanowisk-pracy-dla-osob-niepelnosprawnych-pfron> lub do pobrania Urzędzie Miejskim w Koszalinie.

Wymagane dokumenty do załatwienia sprawy

Pracodawca zainteresowany zatrudnieniem osoby niepełnosprawnej przy udziale środków PFRON winien złożyć wniosek na formularzu Wn-KZ określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014r. w sprawie zwrotu dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych do Urzędu Miejskiego w Koszalinie wraz z załącznikami:

- oświadczenie Pracodawcy o:
 - ilości zatrudnionych pracowników,

- o nie toczącym się w stosunku do składającego postępowaniu upadłościowym i że nie został zgłoszony wniosek o likwidację,
- o nie znajdowaniu się w trudnej sytuacji ekonomicznej według kryteriów określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących udzielania pomocy publicznej,
- o niekaralności w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny,
- o kopię dokumentu określającego tytuł prawny do nieruchomości, budynku, lokalu lub pomieszczenia, w którym mają zostać przystosowane stanowiska pracy albo adaptowane pomieszczenia,
- o ksero zaświadczenia o numerze identyfikacyjnym REGON,
- o ksero decyzji o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej,
- o wypis z KRS-u lub zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej,
- o zaświadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o niezaleganiu w opłacaniu należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- o dokumenty z urzędu skarbowego (dla osób opłacających zryczałtowany podatek - informacje o jego wysokości, za okres dwóch ubiegłych lat, a w przypadku pracodawcy działającego krócej niż 2 lata - za okres co najmniej 12 miesięcy, decyzję o ewentualnym zwolnieniu z podatków, zaświadczenie o niezaleganiu z podatkami),
- o decyzję o ewentualnym zwolnieniu z podatku akcyzowego,
- o aktualną informację o niezaleganiu z wymagalnymi zobowiązaniami wobec PFRON,
- o zaświadczenie z banku o posiadanych środkach finansowych, obrotach na rachunku za ostatni rok, zdolności kredytowej i ewentualnym zadłużeniu i prawnej formie zabezpieczenia oraz lokat terminowych,
- o bilanse oraz rachunek zysków i strat za ostatnie 2 lata obrotowe (w przypadku pracodawcy działającego przez okres krótszy niż 2 lata należy przedstawić dokumenty za okres co najmniej 2 miesięcy) – w przypadku podmiotów sporządzających bilans, w pozostałych przypadkach- roczne rozliczenia podatkowe za ostatnie 2 lata (w przypadku pracodawcy działającego przez okres krótszy niż 2 lata należy przedstawić dokumenty za okres co najmniej 12 miesięcy), wraz z dowodem przyjęcia przez Urząd Skarbowy lub poświadczone przez audytora albo z dowodem nadania do Urzędu Skarbowego,
- o rozpoznanie przez służby medycyny pracy potrzeb osoby niepełnosprawnej,
- o opinia Państwowej Inspekcji Pracy (w trybie art. 4 ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na temat dostosowania stanowiska pracy do potrzeb pracownika niepełnosprawnego,
- o zaświadczenia o pomocy de minimis otrzymanej w okresie obejmującym bieżący rok kalendarzowy i poprzedzające go dwa lata kalendarzowe oraz informację o innej pomocy dotyczącej tych samych kosztów kwalifikowanych. Do wniosku o udzielenie pomocy de minimis należy też dołączyć zaświadczenia o pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

Przedmiot dofinansowania

Dotyczy wyłącznie dodatkowych kosztów wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych - czyli tych kosztów, które nie zostałyby poniesione w przypadku zatrudnienia pracowników, którzy nie są osobami niepełnosprawnymi.

Refundacja nie obejmuje kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków Funduszu.

Sposób i termin załatwienia sprawy

Zawarcie umowy z pracodawcą następuje w terminie do 60 dni od daty złożenia wniosku.

Zawarcie umowy poprzedza:

- informacja dla pracodawcy o sposobie rozpatrzenia wniosku przeznaczonego do realizacji na dany rok w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku,
- wezwanie do negocjacji warunków umowy i ich zakończenie w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania,
- przygotowanie projektu umowy i jej podpisanie w terminie 14 dni od dnia zakończenia negocjacji.

Wypłata refundacji następuje w terminie 14 dni po spełnieniu warunków umowy i dokonanych odbiorach stanowiska pracy przez pracowników Urzędu i Państwową Inspekcję Pracy.

Podstawa prawna: *ustaw o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020r., poz. 426), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014r. (Dz. U. z 2014r., poz.1987).*

VI. ULGI I UPRAWNIENIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Prawa osób niepełnosprawnych gwarantowane są w Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r., nr 78, poz. 483). Zapewnia ona prawo do niedyskryminacji stanowiąc, że nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny (art. 32 pkt. 2). Ustawa zasadnicza nakłada też na władze publiczne obowiązek zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej osobom niepełnosprawnym, (art. 68), a także obowiązek pomocy tym osobom w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej (art. 69).

Sejm uchwalił 1 sierpnia 1997r. Kartę Praw Osób Niepełnosprawnych. W dokumencie tym, poza zdefiniowaniem prawa osób niepełnosprawnych do niezależnego i samodzielnego, aktywnego i wolnego od przejawów dyskryminacji życia, zawarto również katalog dziesięciu praw, wskazując tym samym najważniejsze obszary, w których niezbędne są intensywne działania. Dokument podkreśla, że osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji.

Prawa osób niepełnosprawnych są też przedmiotem regulacji ONZ w formie deklaracji pod nazwą „Standardowe Zasady Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych”. Zasady zostały przyjęte podczas 48 sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych w dniu 20 grudnia 1993 (Rezolucja 48/96). Choć Zasady nie są prawnie wiążące, dokument podkreśla, że mogą stać się międzynarodowym prawem zwyczajowym, gdy zostaną uznane przez większość państw.

Szczegółowemu uregulowaniu pomocy dla osób niepełnosprawnych w Polsce służy:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020r., poz. 426),
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020r., poz.1186),
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 848).

Legitymacja osoby niepełnosprawnej

Orzeczenie wydane przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności - jest podstawą do korzystania z systemu ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym. Potwierdzeniem posiadania orzeczenia jest legitymacja osoby niepełnosprawnej. Organem uprawnionym do jej wydania dla Koszalinian jest **Miejski Zespół ds. Orzekana o Niepełnosprawności**. Wydanie legitymacji następuje z urzędu, ale symbol przyczyny niepełnosprawności wpisuje się do legitymacji na wniosek osoby zainteresowanej lub przedstawiciela ustawowego tej osoby. Szczegóły opisano na stronie 6.

Podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2003r. Nr 139, poz. 1328 ze zm.).

Karta parkingowa osoby niepełnosprawnej

Karta parkingowa to jedyny dokument uprawniający osoby niepełnosprawne do parkowania na tzw. "kopertach dla osób niepełnosprawnych".

Szczegóły wydawania karty znajdują się na stronie 7.

Osoba niepełnosprawna, kierująca pojazdem samochodowym oznaczonym kartą parkingową **może nie stosować się do niektórych znaków drogowych:**

oraz do korzystania z miejsc parkingowych wyznaczonych dla osób niepełnosprawnych (w Koszalinie w strefie płatnego parkowania, na miejscach wyznaczonych osoba niepełnosprawna nie uiszcza opłaty). Przepis ten dotyczy również:

- 1) kierującego pojazdem przewożącego osobę o obniżonej sprawności ruchowej;
- 2) pracowników placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych pozostających pod opieką tych placówek.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020r., poz. 110 ze zm.), rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016r., poz. 124 ze zm.), rozporządzenie Ministra Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002r. Znaki i sygnały drogowo (Dz. U. z 2002r., nr 170, poz. 2310), rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2014r. w sprawie wzorów kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją tych osób (Dz. U. z 2014r., poz. 843), zalecenie Rady UE z 4 czerwca 1998 r. dotyczące kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

Prawo jazdy

Osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym bądź umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu oraz z dysfunkcją narządu słuchu w stopniu wymagającym korzystanie z usług tłumacza języka migowego, nie ponoszą opłaty za praktyczną część egzaminu na prawo jazdy kategorii B, w sytuacji gdy egzamin odbywa się ich pojazdem przystosowanym do rodzaju schorzenia.

Zgodnie z przepisami z opłaty za część praktyczną egzaminu państwowego przeprowadzanego w stosunku do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie lekarskie z adnotacją, że mogą prowadzić pojazd silnikowy po przystosowaniu go do rodzaju schorzenia, zwalnia się osoby niepełnosprawne, w przypadku gdy jazda egzaminacyjna odbywa się pojazdem osoby niepełnosprawnej.

Ułatwieniem dla kursantów ma być internetowa baza informacji o pojazdach odpowiednio przystosowanych do rodzaju niepełnosprawności. W bazie tej wskazuje się ośrodek szkolenia kierowców, w dyspozycji którego znajduje się dany pojazd.

Nie wszystkie ośrodki szkolenia kierowców dysponują samochodami dostosowanymi do potrzeb osoby niepełnosprawnej.

Aby dowiedzieć się, czy jako osoba niepełnosprawna możemy starać się o uzyskanie prawa jazdy najlepiej udać się do odpowiedniej szkoły nauki jazdy. Tam instruktor oceni czy jest możliwość rozpoczęcia kursu, ale w pierwszej kolejności skieruje na badania. W praktyce o prawo jazdy mogą się starać osoby, które mają sprawne co najmniej dwie kończyny, w tym jedną z nich musi być ręka. Niektóre choroby zakłócające pracę mózgu mogą uniemożliwić nam zdobycie prawa jazdy.

Lekarz medycyny pracy ocenia stan zdrowia oraz wypisuje zaświadczenie z odpowiednimi co do schorzenia kodami ograniczeń.

Najlepiej wcześniej dopytać w szkole nauki jazdy, które z kodów są odpowiednie dla danego schorzenia. Koszt kursu nauki jazdy waha się w granicach 1700 - 2100 zł. W niektórych szkołach jest możliwość odbycia kursu teoretycznego w ramach e-learningu. W takim przypadku nie trzeba dojeżdżać indywidualnie na zajęcia teoretyczne.

Jest możliwość ubiegania się o dofinansowanie na kurs prawa jazdy w ramach programu PFRON „Aktywny samorząd” - termin składania wniosków do 31 sierpnia. W tym przypadku kwota dofinansowania wynosi do 2100 zł. Przy czym minimalny wkład własny wnioskodawcy to 25% kosztów kursu w przypadku osób z dysfunkcją narządu ruchu, natomiast w przypadku dysfunkcji narządu słuchu to 15%. Ponadto w ramach programu można ubiegać się o zwrot kosztów związanych z dojazdem na kurs bądź zakwaterowaniem.

Obecnie w ramach programu „Aktywny samorząd” można ubiegać się o dofinansowanie do kursu prawa jazdy innego niż kategorii B. Wszystko zależy od tego jaki rodzaj prawa jazdy będzie nam potrzebny do pracy. Tutaj kwota dofinansowania wynosi do 3500 zł, przy czym minimalny wkład własny to 25% kosztów kursu.

Po uzyskaniu zaświadczenia lekarskiego wraz z odpowiednimi kodami ograniczeń należy udać się do Urzędu Miasta lub Starostwa Powiatowego do Wydziału Komunikacji, gdzie po wypełnieniu i złożeniu wniosku zostaje założony profil kierowcy (PKK). Nadany numerem PKK należy złożyć w szkole nauki jazdy.

Po odbyciu 30 godzin zajęć teoretycznych oraz 30 godzin zajęć praktycznych można przystąpić do egzaminu w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego (WORD). W pierwszej kolejności należy zdać egzamin teoretyczny, którego koszt wynosi 30 zł, po zdanym egzaminie można przystąpić do egzaminu praktycznego. Osoby niepełnosprawne zdają egzamin na dostarczonym do WORD, dostosowanym do swoich potrzeb wypożyczonym samochodzie. Należy go dostarczyć pod Ośrodek przed egzaminem. W praktyce najczęściej taki samochód można wypożyczyć w szkole nauki jazdy gdzie odbywało się kurs lub tam dopytać o szkołę, w której taki samochód można wypożyczyć. Osoba niepełnosprawna posiadająca

zaświadczenie lekarskie wraz z adnotacją, że musi prowadzić dostosowany do swoich potrzeb samochód zwolniona jest z opłat za egzamin praktyczny. Jednak w takim wypadku musi opłacić koszt wypożyczenia samochodu na egzamin. Tutaj ponosi koszt 200-250 zł.

Również osoby z uszkodzeniem narządu słuchu wymagające korzystania z usługi tłumacza języka migowego podczas egzaminu mogą starać się o dofinansowanie w tym zakresie.

Po zdaniu egzaminu praktycznego wystarczy udać się do Urzędu Miasta lub Starostwa Powiatowego oraz uiścić opłatę za wydanie prawa jazdy i poczekać około dwóch tygodni na uzyskanie dokumentu.

Ostatnim krokiem jest przystosowanie samochodu do potrzeb osoby niepełnosprawnej. Koszt takiego zabiegu waha się w granicy 300 - 12000 zł w zależności od rodzaju schorzenia.

Także w tym przypadku można ubiegać się o zwrot kosztów dostosowania samochodu w ramach różnych programów np. program PFRON „Aktywny samorząd” lub ze środków organizacji pozarządowych.

Ulgi w przejazdach komunikacją miejską MZK w Koszalinie

Do korzystania z bezpłatnych przejazdów na wszystkich liniach są uprawnieni:

- parlamentarzyści,
- dzieci przed ukończeniem 4 roku życia,
- osoby, które ukończyły 70 lat,
- inwalidzi wojenni i wojskowi oraz opiekunowie lub przewodnicy towarzyszący inwalidzie wojennemu lub wojskowemu zaliczonemu do znacznego stopnia niepełnosprawności lub całkowicie niezdolnemu do pracy i samodzielnej egzystencji,
- osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym lub posiadające orzeczenie równoważne o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji a także towarzyszący im opiekunowie,
- uczniowie realizujący obowiązek szkolny w szkołach specjalnych lub w oddziałach specjalnych i integracyjnych,
- opiekunowie uczniów realizujących obowiązek szkolny w szkołach specjalnych lub oddziałach specjalnych i integracyjnych w przejazdach z miejsca zamieszkania do szkoły i z powrotem,
- osoby niewidome jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji oraz towarzyszący im opiekunowie,
- dzieci niepełnosprawne do 16 roku życia oraz towarzyszący im opiekunowie,
- młodzież niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym i lekkim do 24 roku życia oraz opiekunowie towarzyszący młodzieży niepełnosprawnej w stopniu umiarkowanym z powodu narządu wzroku (symbol przyczyny niepełnosprawności 04-O),
- pracownicy Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Koszalinie,
- honorowi dawcy krwi posiadający tytuł „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi” I-go stopnia zamieszkujący w Koszalinie oraz w powiecie koszalińskim,
- uczniowie szkół podstawowych zamieszkujący w Koszalinie,
- do 30 września, uczniowie gimnazjów zamieszkujący w Koszalinie,
- pasażerowie w dniu 22 września każdego roku, tj. w: Dniu bez samochodu,
- dawcy przeszczepów posiadający tytuł Zasłużony Dawca Przeszczepu.

Do korzystania z bezpłatnych przejazdów w granicach miasta Koszalina są uprawnieni:

- umundurowani funkcjonariusze Policji, żołnierze Żandarmerii Wojskowej, strażnicy Straży Miejskiej w Koszalinie,
- wolontariusze hospicjów w Koszalinie,
- członkowie Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę - Oddział w Koszalinie.

Do korzystania z opłaty ulgowej na wszystkich liniach są uprawnieni:

- studenci szkół wyższych,
- uczniowie szkół podstawowych niezamieszkujący w Koszalinie,
- do 30 września 2019r. uczniowie gimnazjów niezamieszkujący w Koszalinie,
- uczniowie szkół ponadpodstawowych i policealnych do 21 roku życia,
- dzieci od lat 4 do czasu objęcia obowiązkiem szkolnym,
- emeryci i renciści,
- kombatanci i osoby represjonowane,
- osoby, które świadczyły pracę po 1956r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych, nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989r., zamieszkujące w Koszalinie oraz w powiecie koszalińskim,
- osoby posiadające status weterana wojennego,
- osoby posiadające status weterana wojennego, które ukończyły 60 lat, zamieszkujące w Koszalinie.

Dokumentami uprawniającymi do korzystania z opłat ulgowych oraz bezpłatnych przejazdów są:

- dla parlamentarzystów – ważna legitymacja wydana przez kancelarię Sejmu lub Senatu,
- dla dzieci do czasu objęcia obowiązkiem szkolnym – dokument umożliwiający stwierdzenie wieku dziecka,
- dla osób które ukończyły 70 lat - dokument potwierdzający tożsamość,
- dla inwalidów wojennych i wojskowych - książeczka inwalidy wojennego / wojskowego, zawierająca wpis o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów albo o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji wydane przez właściwy organ,
- dla osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym lub posiadających orzeczenie równoważne o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji - ważna legitymacja o niepełnosprawności, wydana przez właściwy organ,
- dla osób niewidomych nie uznanych za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji - dokumenty wymienione w § 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2002r. W sprawie rodzaju dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu,
- dla uczniów realizujących obowiązek szkolny w szkołach specjalnych lub w oddziałach specjalnych - ważna legitymacja szkoły,
- dla opiekunów uczniów realizujących obowiązek szkolny w szkołach specjalnych lub w oddziałach specjalnych w przejazdach z miejsca zamieszkania do szkoły i z powrotem - zaświadczenia wydane przez szkołę na druku MI-I/2002,
- dla dzieci niepełnosprawnych do 16 roku życia – ważna legitymacja o niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności, wydane przez właściwy organ,
- dla młodzieży niepełnosprawnej w stopniu umiarkowanym i lekkim do 24 roku życia - ważna legitymacja o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności, wydane przez właściwy organ,
- dla pracowników Miejskiego Zakładu Komunikacji Spółka z o.o. w Koszalinie – bilet pracowniczy,
- dla honorowych dawców krwi posiadających tytuł „Zasłużony Honorowy Dawca Krwi” I-go stopnia - ważna legitymacja Honorowego Dawcy Krwi (powyżej 18 litrów krwi) wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość,
- dla wolontariuszy hospicjów w Koszalinie – ważna legitymacja wydana przez Hospicjum;
- dla członków Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę Oddział w Koszalinie - ważna legitymacja wydana przez Zarząd Oddziału,
- dla studentów szkół wyższych – ważna legitymacja studencka wydana przez polską uczelnię wyższą ważna międzynarodowa legitymacja International Student Identity Card (ISIC), ważna europejska karta młodzieżowa Euro < 26 Student,

- dla uczniów szkół podstawowych, policealnych – ważna legitymacja szkolna,
- dla emerytów i rencistów – odpowiednio jeden z następujących dokumentów:
 - aktualny odcinek wypłaty emerytury lub renty wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość - ważna legitymacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość,
 - ważna legitymacja terenowego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- dla kombatantów i osób represjonowanych - zaświadczenie lub legitymacja potwierdzająca uprawnienia kombatanta lub osoby represjonowanej,
- dla opiekuna przewodnika towarzyszącego osobie uprawnionej - dokument osoby uprawnionej do bezpłatnych przejazdów,
- dla weterana wojennego - legitymacja weterana wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość,
- dla dawcy przeszczepów - legitymacja „Zasłużony Dawca Przeszczepu” wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość,
- dla osób świadczących pracę po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych - decyzja wydana przez szefa urzędu do spraw kombatantów i osób represjonowanych wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość.

Podmiotem upoważnionym do kontroli biletów na wszystkich liniach obsługiwanych przez Miejski Zakład Komunikacyjny w Koszalinie Sp. z o.o. jest firma:

REWIZOR

Oddział Koszalin

Gnieźnieńska 9

75- 736 Koszalin

Pokój nr 34

biuro.koszalin@rewizor.eu

+48 94 34 45 290

+48 531 921 777 – Infolinia, sprawy związane z reklamacjami.

Infolinia funkcjonuje w poniedziałki i piątki wyłącznie w godzinach od 11:00 do 13:00

Podstawa prawna:

- uchwała nr IX/98/2011 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 28 kwietnia 2011r.
- uchwała nr XXXVI/554/2013 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 24 października 2013r.
- uchwała nr XXXVII/572/2013 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 21 listopada 2013r.
- uchwała nr XLVIII/683/2014 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 25 września 2014r.
- uchwała nr XI/133/2015 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 25 czerwca 2015r.
- uchwała nr XLVI/663/2018 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 21 czerwca 2018r.
- uchwała nr V/79/2019 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 25 kwietnia 2019r.
- uchwała nr IX/175/2019 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 19 września 2019r.
- uchwała nr X/193/2019 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 24 października 2019r.

Ulgi w przejazdach środkami komunikacji publicznej

Transport sanitarny

W określonych sytuacjach osobom ubezpieczonym, na podstawie zlecenia lekarza lub felczera przysługują bezpłatne przejazdy środkiem transportu sanitarnego.

Bezpłatny transport sanitarny przysługuje w przypadku:

- przewozu osób wymagających natychmiastowego leczenia w zakładzie opieki zdrowotnej,
- przewozów wynikających z potrzeby zachowania ciągłości leczenia w przypadkach schorzeń zagrażających zdrowiu lub życiu.

Osoby ubezpieczone (w myśl przepisów o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym), które z powodu dysfunkcji narządów ruchu nie mogą korzystać ze środków transportu publicznego, posiadają uprawnienie do bezpłatnego przejazdu środkami transportu sanitarnego w celu odbycia leczenia - do najbliższego zakładu udzielającego świadczeń zdrowotnych w tym zakresie i z powrotem. Sformułowanie "do najbliższego zakładu..." nie może jednak ograniczać prawa osoby ubezpieczonej do swobodnego wyboru zakładu opieki zdrowotnej, co gwarantuje ustawa o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020r., poz. 1398 ze zm.).

Transport kolejowy

Uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego przysługują osobom niepełnosprawnym w klasie drugiej pociągów oraz na podstawie określonych rodzajów dokumentów i biletów.

Osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności (niezdolna do samodzielnej egzystencji) ma prawo do:

- 49% ulgi na przejazdy w pociągach PKP w klasie drugiej pociągów osobowych,
- 37% ulgi w pociągach pospiesznych, ekspresowych, IC i EIC.

Osoba niewidoma uznana za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji ma natomiast prawo do 93% ulgi w drugiej klasie pociągów osobowych, (dotyczy biletów jednorazowych oraz biletów miesięcznych imiennych).

Osoba niewidoma nieuznana za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji ma prawo do 37% ulgi w drugiej klasie pociągów osobowych, pospiesznych, ekspresowych.

Opiekun towarzyszący w podróży osobie o znacznym stopniu niepełnosprawności (osoba pełnoletnia) lub przewodnik (powyżej 13. roku życia) towarzyszący w podróży osobie ociemniałej lub niewidomej, na podstawie jednego z dokumentów podopiecznego oraz biletów jednorazowych ma prawo do 95% ulgi na przejazdy w drugiej klasie pociągów pospiesznych, ekspresowych, IC i EIC.

Dzieci i młodzież niepełnosprawna uczęszczająca do szkoły - nie dłużej niż do ukończenia 24. roku życia, a studenci do 26. roku życia oraz ich rodzice lub opiekunowie mają prawo do:

78% ulgi w drugiej klasie pociągów pospiesznych, ekspresowych, IC i EIC na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych na trasie z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do: szkoły, przedszkola, ośrodka rehabilitacji, domu pomocy społecznej, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, ośrodka wsparcia i z powrotem.

Zgodnie z Art. 22 i Art. 24 *Rozporządzenia 1371/2007/WE dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym* PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. realizują pomoc osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej.

Pomoc osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej udzielana jest na tych stacjach i przystankach, na których dostęp na peron jest uniemożliwiony z powodu barier architektonicznych na drodze dojścia/wyjścia.

W tym celu pasażer powinien skontaktować się z przewoźnikiem co najmniej 48 godzin przed planowanym odjazdem pociągu i poinformować - za pomocą wskazanego przez przewoźnika środka komunikacji - o potrzebie udzielenia pomocy w podróży (np. telefonicznie, mailowo).

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości związanych z infrastrukturą pasażerską zarządzaną przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. należy zwracać się bezpośrednio do Zakładów Linii Kolejowych.

W celu dostarczenia pasażerom informacji o ich prawach i obowiązkach w trakcie korzystania z usług przewoźników kolejowych została sporządzona Karta Praw Pasażera Kolei. Karta stanowi swoisty zbiór przepisów krajowych i międzynarodowych dotyczących praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym, przedstawiony w przystępnej dla pasażera formie.

Prawa osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej wskazane w Karcie:

- przewoźnik kolejowy nie może żądać od osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej opłat za wydanie biletu w pociągu lub opłat dodatkowych za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu,
- przewoźnik kolejowy nie może odmówić osobie niepełnosprawnej lub osobie o ograniczonej sprawności ruchowej dokonania rezerwacji lub wystawienia biletu ani żądać, aby osobie tej towarzyszyła inna osoba,
- na żądanie, przewoźnik kolejowy udziela osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej informacji o dostępności przewozów kolejowych oraz o warunkach dostępu do taboru kolejowego i pomieszczeń w pociągach oraz informuje osoby niepełnosprawne i osoby o ograniczonej sprawności ruchowej o udogodnieniach w pociągu. Informacja taka może być udzielona ww. osobie w punkcie informacyjnym na dworcu kolejowym, przez telefon lub inne środki porozumiewania się na odległość, w tym w szczególności poprzez Internet,
- na stacjach kolejowych, na których nie ma personelu, przewoźnik kolejowy lub zarządca stacji kolejowej zapewnia wywieszanie łatwo dostępnej informacji dotyczącej najbliższej stacji, na której obecny jest personel oraz bezpośrednio dostępnej pomocy dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności ruchowej,
- przewoźnik kolejowy zapewnia osobie niepełnosprawnej oraz osobie o ograniczonej sprawności ruchowej nieodpłatną pomoc w pociągu oraz podczas wsiadania i wysiadania z pociągu lub przesiadania się do innego pociągu,
- przewoźnik kolejowy ma obowiązek zapewnić pomoc pod warunkiem, że został on poinformowany przez pasażera o potrzebie udzielenia pomocy danej osobie przynajmniej na 48 godzin, zanim taka pomoc będzie potrzebna. Jeżeli bilet pozwala na odbycie kilku podróży kilkoma pociągami, wystarczy jedno powiadomienie, pod warunkiem że przekazana zostanie wystarczająca informacja na temat terminu kolejnych przewozów,
- jeżeli nie dokonano powiadomienia przewoźnik kolejowy podejmuje wszelkie stosowne wysiłki dla zapewnienia pomocy w taki sposób, by osoba niepełnosprawna oraz osoba o ograniczonej sprawności ruchowej mogła odbyć podróż,
- zarządca stacji kolejowej lub inna upoważniona przez niego osoba wyznacza punkty w granicach stacji kolejowej i poza nią, w których osoby niepełnosprawne lub osoby o ograniczonej sprawności ruchowej mogą zgłaszać swoje przybycie na stację oraz w razie potrzeby poprosić o pomoc,
- pomoc udzielana jest pod warunkiem, że dana osoba niepełnosprawna lub osoba o ograniczonej sprawności ruchowej pojawi się w wyznaczonym punkcie w terminie określonym przez przewoźnika kolejowego lub zarządcę danej stacji kolejowej świadczących taką pomoc. Wyznaczony termin nie może przekraczać 60 minut przed ogłoszoną godziną odjazdu pociągu. Jeżeli nie został określony konkretny termin pojawienia się osoby niepełnosprawnej lub osoby

o ograniczonej sprawności ruchowej, osoba ta musi stawić się w wyznaczonym punkcie nie później niż 30 minut przed ogłoszoną godziną odjazdu pociągu.

Transport autobusowy

Osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności (niezdolna do samodzielnej egzystencji) ma prawo do:

- 49% ulgi na przejazdy w autobusach PKS w komunikacji zwykłej - na podstawie biletów jednorazowych,
- 37% ulgi w autobusach PKS pospiesznych i przyspieszonych - na podstawie biletów jednorazowych.

Osoba niewidoma nieuznana za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji ma prawo do 37% ulgi w autobusach PKS przyspieszonych i pospiesznych.

Opiekun towarzyszący w podróży osobie o znacznym stopniu niepełnosprawności (osoba pełnoletnia) lub przewodnik (powyżej 13. roku życia) towarzyszący w podróży osobie ociemniałej lub niewidomej, na podstawie jednego z dokumentów podopiecznego oraz biletów jednorazowych ma prawo do 95% ulgi na przejazdy w autobusach PKS przyspieszonych i pospiesznych.

Dzieci i młodzież niepełnosprawna uczęszczająca do szkoły - nie dłużej niż do ukończenia 24. roku życia, a studenci do 26. roku życia oraz ich rodzice lub opiekunowie mają prawo do 78% ulgi w autobusach PKS przyspieszonych i pospiesznych na trasie z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do: szkoły, przedszkola, ośrodka rehabilitacji, domu pomocy społecznej, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, ośrodka wsparcia i z powrotem.

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Osoba niepełnosprawna, która posiada orzeczenie o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności lub o niepełnosprawności, lub decyzję przyznającą rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo rentę szkoleniową, lub osoba, na której utrzymaniu pozostaje osoba niepełnosprawna, mogą odliczać od dochodu przed opodatkowaniem wydatki na cele rehabilitacyjne oraz związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych.

Za osoby niepełnosprawne na utrzymaniu przyjmuje się: współmałżonka, dzieci własne i przysposobione, dzieci obce przyjęte na wychowanie, pasierbów, rodziców, rodziców współmałżonka, rodzeństwo, ojczyrna, macochę, zięciów i synowe.

Osoby, które mają na utrzymaniu osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z podatkowego przywileju, jeżeli w roku podatkowym dochody wymienionych osób niepełnosprawnych nie przekraczają kwoty 10080 zł. W przeciwnym wypadku ulgi przysługują podatnikowi będącemu osobą niepełnosprawną.

Bez ograniczenia kwotowego podlegają uldze wydatki poniesione stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności między innymi na:

- adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,

- zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności (z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego),
- zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym,
- odpłatność za pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, za pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne,
- opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczanych do I grupy inwalidztwa,
- opłacenie tłumacza języka migowego,
- kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia.

Z ograniczeniem kwotowym podlegają uldze wydatki poniesione między innymi na:

- opłacenie przewodnika osób niewidomych (grupa I i II) oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu (grupa I),
- utrzymanie psa asystującego przez osoby niepełnosprawne lub osoby mające na utrzymaniu osoby niepełnosprawne,
- leki stosowane przez osobę niepełnosprawną (stałe lub czasowo),
- używanie własnego samochodu osobowego dla potrzeb związanych z koniecznym przejazdem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne (grupa I i II).

Z punktu widzenia ekonomicznego niepełnosprawnego podatnika istotną informacją również jest to, że wolne od podatku są świadczenia otrzymane na rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z zakładowych funduszy rehabilitacji osób niepełnosprawnych lub zakładowych funduszy aktywności.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2020r., poz.1426 ze zm.).*

Podatek od czynności cywilnoprawnych

Osoba niepełnosprawna zwolniona jest od podatku od czynności cywilnoprawnych, jeśli nabywa na potrzeby własne sprzęt rehabilitacyjny, wózki inwalidzkie, motorowery, motocykle lub samochody osobowe, zaliczone, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do grupy osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności bez względu na rodzaj schorzenia oraz osoby o lekkim stopniu niepełnosprawności w związku ze schorzeniami narządów ruchu.

Dane teleadresowe urzędu:

I Urząd Skarbowy w Koszalinie
ul. Przemysłowa 3
75-216 Koszalin
 tel.94 345 95 00

Uprawnienia w Sądzie

Postępowanie przed organami wymiaru sprawiedliwości regulują w szczególności przepisy ustawy Kodeksu postępowania cywilnego, którego przepisy przewidują m.in. iż strony i ich organy lub przedstawiciele ustawowi mogą działać przed sądem osobiście lub przez pełnomocników. Pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia. Kodeks stanowi również, że przesłuchanie osób dotkniętych chorobą lub kalectwem odbywa się w miejscu gdzie przebywają, jeżeli nie mogą go opuścić. Osoby głuche i nieme składają przyrzeczenie przez podpisanie jego tekstu lub przy pomocy biegłego, także zeznania składają na piśmie lub przy pomocy biegłego. Osoby niepełnosprawne mogą być reprezentowane przed sądem przez organizacje społeczne na podstawie rozporządzenia w sprawie określenia wykazu organizacji społecznych uprawnionych do działania przed sądem w imieniu lub na rzecz obywateli. Także przepisy ustawy o pomocy społecznej nakładają na jednostki pomocy społecznej obowiązek świadczenia osobom, rodzinom i społecznościom specjalistycznych usług, w tym prawnych, udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, organizowanie specjalistycznego poradnictwa w szczególności prawnego i psychologicznego, a także przewidują możliwość udzielania pomocy w załatwianiu spraw urzędowych. Ponadto, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie może wytaczać na rzecz obywateli powództwa o roszczenie alimentacyjne oraz kierować wnioskami o ustalenie stopnia niepełnosprawności lub niezdolności do pracy do organów określonych odrębnymi przepisami.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020r. poz. 1426 ze zm.), ustawa z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020r., poz. 1576 ze zm.), ustawa dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876).*

Kurator dla osoby niepełnosprawnej

Dla osoby niepełnosprawnej, która potrzebuje pomocy do prowadzenia wszelkich spraw albo spraw określonego rodzaju lub załatwienia poszczególnej sprawy, sąd opiekuńczy może ustanowić kuratora (kurator dla osoby niepełnosprawnej).

Kurator dla osoby niepełnosprawnej nie jest przedstawicielem ustawowym niepełnosprawnego - powoływany jest tylko do niesienia osobie niepełnosprawnej pomocy, a nie do działania za nią. Osoba, dla której taki kurator został ustanowiony, zachowuje pełną zdolność do czynności prawnych, a sąd opiekuńczy nie może przy okazji ustanowienia dla niej kuratora wprowadzić jakichkolwiek ograniczeń tej zdolności. Osoba niepełnosprawna może natomiast udzielić swemu kuratorowi pełnomocnictwa, jakie uzna za stosowne.

Wniosek o ustanowienie kuratora może złożyć zainteresowana osoba niepełnosprawna jak i organizacje pozarządowe, do których zadań statutowych należy ochrona praw osób niepełnosprawnych, udzielanie pomocy takim osobom lub ochrona praw człowieka, za zgodą osoby niepełnosprawnej.

Sąd opiekuńczy może z urzędu wszcząć postępowanie o ustanowienie kuratora dla osoby niepełnosprawnej jedynie w trzech przypadkach:

- gdy stan osoby niepełnosprawnej uniemożliwia jej złożenie wniosku samodzielnie,
- gdy stan osoby niepełnosprawnej uniemożliwia jej wyrażenie zgody na złożenie wniosku przez organizację pozarządową,
- gdy oddalono wniosek o ubezwłasnowolnienie osoby, której postępowanie o ustanowienie kuratora miałyby dotyczyć, a stan tej osoby uzasadnia ustanowienie kuratora.

Sąd opiekuńczy uchyla kuratelę na żądanie osoby niepełnosprawnej, dla której była ustanowiona.

Kurator dla osoby niepełnosprawnej może zostać ustanowiony wówczas, gdy charakter tej niepełnosprawności nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia (np. w przypadku choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego) – wtedy bowiem dla osoby ubezwłasnowolnionej ustanawiany jest opiekun (przy ubezwłasnowolnieniu całkowitym) bądź kurator (przy ubezwłasnowolnieniu częściowym, ale podstawa jego ustanowienia i zakres uprawnień jest odmienny, niż w przypadku kuratora dla osoby niepełnosprawnej). Informacje na ten temat znajdują się w rozdziale Ubezwłasnowolnienie i przymusowe leczenie.

Zakres uprawnień kuratora dla osoby niepełnosprawnej określa każdorazowo sąd opiekuńczy i zależy od wniosku zainteresowanego. Sąd nie może narzucić osobie niepełnosprawnej kurateli dalej idącej, niż to wynika z wniosku.

Sprawy, które może prowadzić czy załatwiać kurator, mogą być związane zarówno z zarządaniem majątkiem osoby niepełnosprawnej, jak i polegać na załatwieniu sprawy/spraw osobistych.

Podstawa prawna: *Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020r., poz. 1975).*

Usługi pocztowe

W prawie pocztowym znajdują się zapisy, które mają zapewnić osobom niepełnosprawnym dostęp do korzystania z usług pocztowych.

Organizacja pracy placówek pocztowych powinna uwzględniać potrzeby osób poruszających się za pomocą wózka inwalidzkiego. Na poczcie powinny znajdować się odpowiednio oznakowane stanowiska obsługi osób niepełnosprawnych, a nadawcze skrzynki pocztowe powinny być umieszczone w miejscach umożliwiających korzystanie z nich osobie niepełnosprawnej, poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego.

Na udogodnienia mogą liczyć także osoby, które nie wychodzą z domu z powodu uszkodzenia narządu ruchu oraz osoby niewidome i ociemniałe. Zgodnie z przepisami prawa pocztowego osobom z uszkodzeniem narządu ruchu powodującym konieczność korzystania z wózka inwalidzkiego oraz osobom niewidomym lub ociemniałym - na ich wniosek i bez pobierania dodatkowych opłat doręczane są przesyłki listowe, przesyłki rejestrowane, w tym przesyłki z zadeklarowaną wartością oraz kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych, z pominięciem oddawczej skrzynki pocztowej oraz bez konieczności odbierania przesyłki na poczcie. Listonosz przyjmie od osoby niepełnosprawnej w miejscu jej zamieszkania prawidłowo opłaconą przesyłkę niebędącą przesyłką rejestrowaną.

Dla osób niewidomych i ociemniałych, to znaczy legitymujących się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z tytułu uszkodzenia narządu wzroku są przewidziane zwolnienia w opłatach pocztowych. Osoby te są zwolnione z opłat za:

- paczkę o masie do 7 kg - zawierającą korespondencję lub druki, w których informacja jest utrwalona pismem wypukłym lub na innym nośniku dostępnym do odczytu przez osoby niewidome lub ociemniałe, nadaną w sposób umożliwiający sprawdzenie zawartości. Zwolnienie dotyczy przyjęcia, przemieszczenia i doręczenia przesyłki ekonomicznej, nie obejmuje opłaty za potwierdzenie odbioru przesyłki rejestrowanej,
- przesyłkę adresowaną do biblioteki lub organizacji osób niewidomych lub ociemniałych bądź do organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych,
- przesyłkę nadaną bądź skierowaną do osoby ociemniałej zawierającą wyłącznie informacje utrwalone pismem wypukłym.

Wykaz uprawnionych bibliotek, organizacji osób niewidomych lub ociemniałych oraz organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych ustala rozporządzenie. Wykaz dostępny jest u operatora usług pocztowych.

Podstawa prawna: ustawy z dnia 23 listopada 2012r. Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020r., poz. 1041).

Usługi i ulgi telekomunikacyjne

Operatorzy sieci telekomunikacyjnych mają obowiązek zapewnienia dostępności świadczonych usług dla osób niepełnosprawnych. Ułatwienia obejmują między innymi dostosowanie biur obsługi do potrzeb niepełnosprawnych klientów, dostępność serwisów internetowych i odpowiednio przystosowane modele telefonów.

Zgodnie z przepisami wszyscy dostawcy publicznie dostępnych usług telefonicznych muszą spełnić wymagania dotyczące udogodnień dla osób niepełnosprawnych. Oznacza to, iż określona część biur obsługi klienta ma być przystosowana dla osób mających problemy z poruszaniem się. Stanowiska obsługi osób niepełnosprawnych mają być wyposażone w urządzenia umożliwiające komunikację z osobą niesłyszącą, niemówiącą, słabowidzącą oraz zapewnić bezpłatną usługę tłumacza polskiego języka migowego lub systemu językowo-migowego w czasie rzeczywistym.

Przedsiębiorcy świadczący usługi telekomunikacyjnie na żądanie osoby niepełnosprawnej, mają obowiązek przygotować regulaminy i cennik swoich usług w formie dostosowanej do możliwości niepełnosprawnego klienta tj. przy użyciu dużej czcionki lub w alfabecie Braille'a, a pocztą elektroniczną - w formacie tekstowym umożliwiającym powiększenie czcionki. W taki sam sposób są udostępniane dane zawarte na fakturze wraz z podstawowym wykazem wykonanych usług telekomunikacyjnych.

Niepełnosprawny klient skorzysta z oferty, w której znajdują się modele telefonów dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych oraz otrzyma pomoc w skonfigurowaniu urządzenia lub usługi telefonicznej.

Operatorzy udzielają osobom niepełnosprawnym następujących rabatów w opłatach za usługi telekomunikacyjne:

- rabat 50% w opłacie za przyłączenie telefonu stacjonarnego oraz 50% w opłacie abonamentowej za telefon stacjonarny (**Orange Polska**),
- rabat 50% w opłacie aktywacyjnej oraz w opłacie abonamentowej taryf głosowych (**Plus** - z wyjątkiem niektórych ofert),
- pakiet nielimitowanych SMS-ów i MMS-ów oraz dostęp do pakietowej transmisji danych dla osób głuchoniemych (**T-Mobile**).

Rabatów udziela się na podstawie orzeczeń powiatowego lub wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Inni operatorzy również mogą podjąć decyzję o zapewnieniu ulg osobom niepełnosprawnym. Informacji najlepiej szukać na ich stronach internetowych lub dzwonić na infolinie poszczególnych firm.

Zwolnienia z opłat za radio i telewizję

Nie wszyscy posiadacze odbiornika radiowego i telewizyjnego zapłacą abonament. Przepisy pozwalają osobom w trudnej sytuacji życiowej wnioskować o zwolnienie z tych opłat. W gronie uprawnionych znajdują się także seniorzy, którzy ukończyli 75 lat, w ich przypadku zwolnienie następuje „z urzędu”, nie muszą składać wniosku o to zwolnienie.

Zwalnia się od opłat abonamentowych:

- osoby, co do których orzeczono o:
 - zaliczeniu do I grupy inwalidów, lub
 - całkowitej niezdolności do pracy, na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020r. poz. 53, 252, 568, 1222 i 1578), lub
 - znacznym stopniu niepełnosprawności, na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, 568 i 875), lub
 - trwałej lub okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020r. poz. 174 i 782),
- osoby, które ukończyły 75 lat,
- osoby, które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy z właściwego organu realizującego zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej lub rentę socjalną z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub innego organu emerytalno-rentowego,
- osoby niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu (mierzone na częstotliwości 2000 Hz o natężeniu od 80 dB),
- osoby niewidome, których ostrość wzroku nie przekracza 15%,
- osoby, które ukończyły 60 lat oraz mają ustalone prawo do emerytury, której wysokość nie przekracza miesięcznie kwoty 50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,
- osoby:
 - które mają prawo do korzystania ze świadczeń pieniężnych z tytułu ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818 i 2473),
 - spełniające kryteria dochodowe, określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020r., poz. 111),
 - bezrobotne, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409),
 - posiadające prawo do zasiłku przedemerytalnego, określonego w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - posiadające prawo do świadczenia przedemerytalnego, określonego w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2019. poz. 2173 oraz z 2020 r. poz. 252),
 - osoby, które otrzymują zasiłek dla opiekuna określony w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020r. poz. 1297).
- zwolnienia określone wyżej przysługują od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041) oświadczenie o spełnianiu warunków do korzystania z tych zwolnień i przedstawiono dokumenty potwierdzające uprawnienie do tych zwolnień.

- w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii lub w przypadku zaprzestania działania placówek operatora pocztowego świadczącego usługi powszechne oświadczenie o spełnianiu warunków do korzystania ze zwolnień od opłat abonamentowych wraz z cyfrowym odwzorowaniem dokumentów potwierdzających uprawnienie do tych zwolnień może zostać przekazane operatorowi wyznaczonemu na dedykowany adres poczty elektronicznej.
- osoby korzystające ze zwolnień od opłat abonamentowych z wyjątkiem osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 nw. ustawy, obowiązane są zgłosić placówce pocztowej operatora wyznaczonego, o której mowa w ust. 3 nw. ustawy, zmiany stanu prawnego lub faktycznego, które mają wpływ na uzyskanie zwolnienia, w terminie 30 dni od dnia, w którym taka zmiana nastąpiła.

Aby uzyskać powyższe zwolnienie, należy przedstawić dokumenty potwierdzające prawo do uprawnienia, w urzędzie pocztowym, właściwym dla miejsca stałego pobytu osoby uprawnionej. Obowiązek ten nie dotyczy osób, które nabyły prawo do zwolnienia w związku z ukończeniem 75 lat. W wyniku nowelizacji ustawy o opłatach abonamentowych, która weszła w życie od 9.10.2015r. Poczta Polska sprawdza w rejestrze PESEL, czy dana osoba ukończyła wiek uprawniający do zwolnienia, i automatycznie zwalnia ją z obowiązku regulowania abonamentu. Zwolnienie będzie przysługiwało od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym osoba ukończyła wymagany wiek.

Dla pozostałych uprawnionych nowe przepisy wprowadziły jedną zmianę. Jest to wydłużenie z 14 do 30 dni terminu, w którym osoby korzystające ze zwolnienia od opłat abonamentowych obowiązane są zgłosić placówce pocztowej zmiany stanu prawnego lub faktycznego, które mają wpływ na uzyskanie zwolnienia. Niedopełnienie tego obowiązku będzie skutkowało naliczaniem abonamentu.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2020r., poz. 1689.), rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 16 lutego 2010 r. w sprawie rodzajów dokumentów oraz wzoru oświadczenia potwierdzających uprawnienia do zwolnień od opłat abonamentowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 480 ze zm.).*

Ulga paszportowa

Ulga w opłacie za wydanie paszportu przysługuje:

- emerytom, rencistom, osobom niepełnosprawnym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r. poz. 426), a także współmałżonkom tych osób, pozostającym na ich wyłącznym utrzymaniu,
- osobom przebywającym w domach pomocy społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystającym z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych,
- kombatantom i innym osobom, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2018r. poz. 276 oraz z 2019r. poz. 752 i 2020),
- osobom małoletnim do czasu podjęcia ustawowo określonego obowiązku szkolnego, uczniom i studentom,
- członkom rodzin wielodzietnych w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2019r. poz. 1390 i 1907) posiadającym ważną Kartę Dużej Rodziny.

W razie zbiegu tytułów uprawniających do ulgi w opłacie za wydanie paszportu przysługuje tylko jedna ulga w opłacie.

Ulga w opłacie, o której mowa wyżej wynosi 50% kwoty określonej w przepisach, zaś w przypadku dzieci 75%, w przypadku rodziców i małżonków rodziców 50% kwoty określonej w przepisach.

Zwolnienie od opłaty za wydanie paszportu

Nie pobiera się opłaty za wydanie paszportu od:

- osób, które w dniu złożenia wniosku o wydanie paszportu mają ukończone 70 lat,
- osób, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 nw. ustawy, jeżeli ich wyjazd za granicę następuje w celu długotrwałego leczenia lub w związku z koniecznością poddania się operacji,
- osób, które złożyły wniosek o wymianę paszportu z powodu jego wady technicznej,
- żołnierzy wyznaczonych do pełnienia służby poza granicami państwa, z wyjątkiem żołnierzy zawodowych.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 13 lipca 2006r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2020r., poz. 617).*

Ulga w opłacie za wstęp do muzeów

W gronie osób uprawnionych do ulgowych biletów wstępu do muzeów państwowych znajdują się osoby niepełnosprawne i ich opiekunowie, seniorzy, kombatanci, uczniowie i nauczyciele. Osoby uprawnione skorzystają z tego przywileju okazując pracownikowi muzeum dokument potwierdzający prawo do ulgi wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość.

Ulgi w opłatach za wstęp muzeum przysługują:

- osobom powyżej 65. roku życia, emerytom, rencistom, rencistom socjalnym, osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom będącym obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej,
- kombatantom,
- uczniom szkół podstawowych, artystycznych, słuchaczom zakładów kształcenia nauczycieli i kolegów pracowników służb społecznych, studentom oraz osobom odbywającym studia doktoranckie, będącym obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej.
- nauczycielom szkół podstawowych, artystycznych, nauczycielom placówek oświatowo-wychowawczych oraz wychowawcom placówek opiekuńczo-wychowawczych, zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich i ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych.

Dokumentami potwierdzającymi uprawnienie do korzystania z ulgi w opłacie lub zwolnienia z opłaty za wstęp do muzeów są:

- legitymacje szkolne, studenckie, słuchaczy, uczestników studiów doktoranckich, doktoranta,
- legitymacje emeryta-rencisty,
- legitymacje dokumentujące niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności,
- zaświadczenia lub legitymacje potwierdzające uprawnienia kombatanckie,
- dokumenty potwierdzające wiek,
- inne dokumenty potwierdzające prawo do skorzystania z ulgi.

W jednym dniu tygodnia, wybranym przez dyrektora muzeum, wstęp na wystawy stałe muzeów jest nieodpłatny (dla każdego zwiedzającego).

Ze względu na szczególny charakter historyczny i edukacyjny muzeów martyrologicznych wszyscy zwiedzający mają bezpłatny wstęp do następujących muzeów: Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, Państwowego Muzeum na Majdanku oraz do Muzeum Stutthof w Sztutowie.

Ceny biletów ustalają samodzielnie dyrektorzy muzeum, od nich też zależy wysokość cen biletów ulgowych.

Podstawa prawna: *ustawa o muzeach z dnia 21 listopada 1996r. (Dz.U. z 2020r., poz.902), rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2017 r. w sprawie rodzajów dokumentów potwierdzających uprawnienia do ulgi w opłacie albo zwolnienia z opłaty za wstęp do muzeów państwowych (Dz.U. z 2017r., poz. 1471).*

Tłumacz języka migowego i inne formy pomocy dla niesłyszących

Osoba mająca problemy w komunikowaniu się (nazywana również osobą uprawnioną) ma prawo do swobodnego korzystania z wybranej przez siebie formy komunikowania się.

Wszystkie podmioty administracji publicznej, państwowe ratownictwo medyczne oraz podmioty lecznicze, policja, państwowa straż pożarna, straże gminne i ochotnicze, są zobowiązane do udostępnienia usługi pozwalającej na komunikowanie się zarówno w formie tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika, jak i środków wspierających komunikowanie się takich jak:

- korzystanie z poczty elektronicznej,
- przesyłanie wiadomości tekstowych, w tym z wykorzystaniem wiadomości SMS, MMS lub komunikatorów internetowych,
- komunikację audiowizualną, w tym z wykorzystaniem komunikatorów internetowych,
- przesyłanie faksów,
- strony internetowe spełniające standardy dostępności dla osób niepełnosprawnych

Osoba uprawniona, która będzie chciała skorzystać z tłumacza jest zobowiązana zgłosić to do właściwego ze względu na przedmiot sprawy organu administracji publicznej, co najmniej na 3 dni robocze przed tym zdarzeniem, z wyłączeniem sytuacji nagłych.

Świadczenie usługi tłumacza jest bezpłatne dla osoby uprawnionej.

Niezależnie od powyższego, osoba mająca problemy w komunikowaniu się może załatwiając swoje sprawy, korzystać z pomocy tzw. osoby przybranej (czyli osoby, która ukończyła 16 lat i zna formy komunikowania się używane przez osobę uprawnioną). Ponadto, instytucje, do których zgłasza się osoba mająca problemy z komunikowaniem się nie mogą wymagać od osoby przybranej żadnych dokumentów potwierdzających znajomość formy komunikowania się stosowanej przez osobę uprawnioną.

Osoby doświadczające trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się, członkowie ich rodzin (w tym współmałżonek, dzieci własne i przysposobione, dzieci obce przyjęte na wychowanie, pasierbowie, rodzice, rodzice współmałżonka, rodzeństwo, ojczym, macocha, zięć i synowa) oraz osoby mające stały lub bezpośredni kontakt z osobami uprawnionymi mogą korzystać z wybranej przez siebie formy szkolenia PJM (polski język migowy) SJM (system językowo-migowy) SKOGN (sposobach komunikowania się osób głuchoniewidomych) lub tłumacza-przewodnika.

Koszt takiego szkolenia może zostać dofinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na wniosek osób wymienionych powyżej.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 19 sierpnia 2011r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz.U. z 2017r., poz. 1824).*

Pies przewodnik w obiektach użyteczności publicznej

Pies przewodnik lub pies asystujący to specjalnie przeszkolony pies, którego zadaniem jest pomoc osobie niepełnosprawnej w codziennych czynnościach, a jego obecność zapewnia właścicielowi poczucie bezpieczeństwa i niezależności w życiu.

Osoba niewidoma lub niedowidząca oraz osoba niepełnosprawna ruchowo, której towarzyszy pies przewodnik lub pies asystujący korzysta ze specjalnych uprawnień. Ma prawo wstępu do obiektów użyteczności publicznej, w szczególności: budynków i ich otoczenia przeznaczonych na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, świadczenia usług pocztowych lub telekomunikacyjnych oraz innych ogólnodostępnych budynków przeznaczonych do wykonywania podobnych funkcji, w tym także budynków biurowych i socjalnych a także do: parków narodowych i rezerwatów przyrody; na plaże i kąpieliska. Uprawnienie, to przysługuje również w środkach transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i wodnego oraz w innych środkach komunikacji publicznej.

Warunkiem skorzystania z tych uprawnień jest wyposażenie psa asystującego w uprzęż oraz posiadanie przez osobę niepełnosprawną certyfikatu potwierdzającego status psa asystującego i zaświadczenia o wykonaniu wymaganych szczepień weterynaryjnych

Nie ma obowiązku zakładania czworonożnemu opiekunowi kagańca oraz prowadzenia go na smyczy, jednakże jego właściciel ponosi odpowiedzialność za wyrządzone szkody.

Status psa asystującego potwierdza certyfikat wydawany po odbyciu odpowiedniego szkolenia. Certyfikat wydaje uprawniony do tego podmiot prowadzący szkolenie psów asystujących, wpisany do rejestru podmiotów uprawnionych do wydawania certyfikatów.

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020r., poz. 426 ze zm.).*

VII. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Istotnym komponentem koszalińskiego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych są organizacje pozarządowe (NGO) działające na ich rzecz. Są to:

Fundacja Na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Nowe Życie” w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Zwycięstwa 119 (Fundacja „Nowe życie”), tel. 94 344 69 53

Wpisana do KRS 12 marca 2008 roku pod nr 301279. Celem Fundacji „Nowe życie” są działania zmierzające do poprawy warunków opieki medycznej i socjalnej nad osobami z zaburzeniami psychicznymi i uzależnieniami, profilaktyka w zakresie zdrowia psychicznego i uzależnień jak również działalność edukacyjno-szkoleniowa. Fundacja udziela pomocy ośrodkom świadczącym leczenie i opiekę nad osobami z zaburzeniami psychicznymi i uzależnieniami oraz ich rodzinom, a także organizuje i prowadzi placówki udzielające świadczeń profilaktycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i opiekuńczych. Od 1 marca 2012r. Fundacja „Nowe Życie” realizuje zadanie pn.: „Prowadzenie Środowiskowych Domów Samopomocy w Koszalinie dla osób z zaburzeniami psychicznymi”.

Filia Fundacji Zachodniopomorskiego Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Tadeusza Kościuszki 5 (Hospicjum), tel. 94 342 35 98

Wpisana do KRS 19 maja 2005 roku pod nr 0000234513. Filia Zachodniopomorskiego Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych powstała we wrześniu 2009 roku celem zwiększenia obszaru sprawowanej opieki do powierzchni całego Województwa Zachodniopomorskiego. Filia jest równoważną częścią całej instytucji. Hospicjum dla Dzieci działa oficjalnie od marca 2006 roku, ale zespół w ramach wolontariatu dojeżdżał do małych Pacjentów już od listopada 2005 roku. Hospicjum dla Dzieci działa na terenie całego Województwa Zachodniopomorskiego. Wizyty lekarskie i pielęgniarskie odbywają się w domu podopiecznego. Lekarz i pielęgniarka dyżurna interweniują gdy zaistnieje potrzeba. Refundują koszty

związane z zakupem leków i bezpłatnie wypożyczają niezbędny sprzęt. Prowadzą Specjalistyczną Poradnię Żywienia Dojelitowego która powstała w kwietniu 2008 roku. Obejmują opieką dzieci i dorosłych zamieszkałych na terenie całego Województwa Zachodniopomorskiego. Opieka odbywa się zarówno w domu pacjenta jak i w siedzibie fundacji. Sprawują opiekę nad osobami wymagającymi leczenia żywieniowego dietą przemysłową. W skład zespołu wchodzi lekarz, pielęgniarka, dietetyk oraz farmaceuta. W listopadzie 2012 roku powstał Zespół wentylacji mechanicznej długoterminowej opieki domowej dla dzieci i młodzieży wentylowanych mechanicznie. Wizyty lekarskie, pielęgniarskie, fizjoterapeutyczne odbywają się w domu podopiecznego.

[Koszalińskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Morskiej 2 \(Stowarzyszenie\), tel. 94 340 24 52](#)

Wpisane do KRS 7 stycznia 2003 roku pod nr 145961. Należą do niego osoby z autyzmem, ich rodziny oraz opiekunowie. Stowarzyszenie inicjuje, udziela pomocy w różnych formach dla osób autystycznych i o cechach autyzmu oraz dla ich rodzin w sprawach dotyczących poprawy zdrowia, warunków socjalnych, sytuacji materialnej, adaptacji w społeczeństwie. Podejmuje działania w kierunku artykułowania i reprezentowania interesów osób cierpiących na autyzm.

[Koszalińskie Towarzystwo Społeczno - Kulturalne w Koszalinie, z siedzibą przy placu Polonii 1 \(KTS-K\), 94 348 15 41](#)

Wpisane do KRS 15 marca 1976 roku pod nr 00001492223. Działa na terenie Pomorza Środkowego już od 1964 roku. Dzięki aktywności i zaangażowaniu swoich członków, od ponad 40 lat bierze aktywny udział w rozwoju życia artystycznego, naukowego, kulturalnego i społecznego w regionie. W ostatnich latach działania stowarzyszenia skupiły się na integracji i rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. KTSK od 2004 roku jest organizatorem Europejskiego Festiwalu Filmowego Integracja Ty i Ja. W październiku 2014 miasto Koszalin za projekt Europejski Festiwal Filmowy Integracja Ty i Ja, zostało laureatem ogólnopolskiego konkursu Samorząd Równych Szans. EFF Integracja Ty i Ja otrzymał także nagrodę specjalną w kategorii Dostępność Wydarzeń Kulturalnych i wpisany został do ogólnopolskiej Bazy Dobrych Praktyk. Podczas 42 Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni EFF Integracja Ty i Ja został laureatem 9. edycji Nagród Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej w kategorii "Krajowe wydarzenie filmowe.

[Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Okręgowy w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Andersa 26 \(Związek\), tel. 94 345 42 45](#)

Wpisany do KRS 16 maja 2002 roku pod nr 109984. Związek organizuje życie kulturalne i społeczne dla emerytów i osób niepełnosprawnych. Udziela wsparcia finansowego członkom, na prośbę członkowie otrzymują paczki żywnościowe z darów PCK. Otrzymują również darmową poradę prawną organizowaną przez Związek. Organizacja zajmuje się również życiem kulturalnym członków, kultywuje tradycje narodowe i lokalne oraz obejmuje wsparciem i opieką osoby niepełnosprawne i starszych członków. Związek organizuje wycieczki oraz wiele spotkań okolicznościowych i integracyjnych. Wydaje zaświadczenia potwierdzające zniżkę na przejazdy PKP i PKS.

[Polski Związek Głuchych Specjalistyczna Poradnia Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Jana z Kolna 24 b \(PZG - Poradnia\), tel. 94 341 04 84](#)

Wpisany do KRS 11 kwietnia 2001 pod nr 5726. PZG - Poradnia prowadzi wieloaspektową, kompleksową diagnostykę i rehabilitację dzieci z uszkodzonym słuchem oraz z ewentualnymi, towarzyszącymi wadami słuchu, dysfunkcjami w rozwoju - od urodzenia do momentu ukończenia edukacji na różnych poziomach kształcenia, edukacji i terapii rodziny pacjenta. Świadczenia specjalistyczne to: surdologopedyczne, surdopedagogiczne, psychologiczne oraz lekarskie, ćwiczenia słuchowe, usprawnianie rozwoju

psychoruchowego dziecka z wadą słuchu (w zależności od potrzeb), poradnictwo dla rodziców i opiekunów. Działania PZG - Poradni charakteryzuje kompleksowość świadczonych usług oraz wdrażanie nowoczesnych metod i form pracy, zarówno w stosunku do dzieci, jak i rodziców. Celem działania w odniesieniu do dzieci jest: stworzenie dziecku z uszkodzonym słuchem pełnych możliwości wszechstronnego rozwoju, opanowania mowy i nabycia odpowiednich kompetencji językowych, komunikacyjnych, wyrównania innych deficytów rozwojowych oraz pełnej integracji społecznej, prowadzenie rehabilitacji na terenie PZG – Poradni, w domu rodzinnym dziecka, organizacja letnich i zimowych turnusów rehabilitacyjnych, organizacja imprez integracyjnych dla podopiecznych, dobór aparatów słuchowych, prowadzenie banków aparatów słuchowych. W odniesieniu do rodziny to: wyposażenie członków rodziny w wiedzę i umiejętności, które umożliwią im prowadzenie skutecznej rehabilitacji dziecka w domu oraz udzielanie sobie wzajemnie wsparcia edukacyjnego, informacyjnego, emocjonalnego i wartościującego.

[Polski Związek Głuchych – Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Nieśłyszących w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Władysława Andersa 24 \(PZG – Ośrodek\), fax 94 342 29 50](#)

Wpisany do KRS 11 kwietnia 2001 roku pod nr 5726. Celem działalności PZG – Ośrodka jest zrzeszanie, integracja i rehabilitacja osób nieśłyszących i innych osób z uszkodzonym słuchem, wspólne rozwiązywanie ich problemów oraz działanie w kierunku wyrównywania szans rozwojowych, edukacyjnych, zawodowych i społecznych. Wyrównywanie szans realizowane jest poprzez sprawowanie opieki nad dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi z uszkodzonym słuchem oraz nad dziećmi słyszącymi rodziców nieśłyszących – poprzez prowadzenie na zlecenie lub współuczestnictwo rehabilitacji słuchu i mowy. Wyrównywanie szans polega także na udzielaniu pomocy w podnoszeniu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych poprzez sprawowanie opieki nad dziećmi i młodzieżą nieśłyszącą i z uszkodzonym słuchem oraz nad dziećmi słyszącymi rodziców nieśłyszących, udzielaniu im pomocy w podnoszeniu wykształcenia ogólnego i kwalifikacji zawodowych, organizowanie i prowadzenie pracy oświatowej, kulturalnej, zawodowej, społecznej w środowisku osób nieśłyszących i ich rodzin. PZG - Ośrodek organizuje i prowadzi także działalność szkoleniową w różnych formach szkolnych i pozaszkolnych a w szczególności w zakresie języka migowego, organizacji własnych form rekreacji ruchowej, turystyki, krajoznawstwa, sportu masowego, wypoczynku dzieci, młodzieży oraz wszystkich osób z uszkodzonym słuchem. PZG - Ośrodek promuje zatrudnienie i aktywizację zawodową pozostających bez pracy osób nieśłyszących i z uszkodzonym słuchem na otwartym rynku pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy, udziela pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom z uszkodzonym słuchem w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównuje szanse ubogich.

[Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło Koszalin, z siedzibą przy ul. Zwycięstwa 168 \(PZN\), tel. 94 342 25 66](#)

Wpisany do KRS 19 lipca 2001 roku pod nr 29381. „Widzą to, czego inni nie dostrzegają” – hasło to przyświeca działalności PZN-u, które jest stowarzyszeniem działającym na rzecz osób z dysfunkcją wzroku, reprezentującym interesy tej grupy społecznej. Oddział PZN w Koszalinie zrzesza osoby niewidome oraz słabowidzące z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności wzrokowej. Głównym zadaniem PZN-u jest integrowanie członków i prowadzenie na ich rzecz działalności rehabilitacyjnej, socjalnej, kulturalnej i rekreacyjnej, oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu. PZN w ramach działalności organizuje szkolenia w zakresie wczesnej interwencji z emisji słuchu i głosu dla dzieci, które prowadzą specjaliści przyjeżdżający ze Szczecina, porady rehabilitacyjne a także spotkania integracyjne dla członków Organizacji. Prowadzone są również szkolenia dla nowych członków PZN dotyczące orientacji przestrzennej w terenie. Ponadto PZN prowadzi naukę pisaną „brajla”, szkolenia z zakresu aktywizacji osób starszych. W ramach terapii zajęciowej powstał zespół wokalny „Szczęśliwa 13”.

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Wyspiańskiego 4 (PSONI), tel. 94 345 08 53

Wpisane do KRS 20 sierpnia 2001 roku pod nr 36441. PSONI - jest organizacją pozarządową, niedochodową i samopomocową. Reprezentuje interesy, wypowiada się i działa na rzecz i w imieniu osób z niepełnosprawnością intelektualną. PSONI jest kontynuatorem działalności założonego w roku 1963 Komitetu Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci oraz kół terenowych, przemianowanego od 1984 roku na Krajowy Komitet Pomocy Osobom z Upośledzeniem Umysłowym. Dotyczy to w szczególności kontynuowania członkostwa Komitetu Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski (od 1970 r.) w Międzynarodowej Lidze Stowarzyszeń na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym. Działalność PSONI polega na zapewnieniu wszechstronnej pomocy osobom niepełnosprawnym intelektualnie i ich rodzinom w zakresie rehabilitacji, terapii, edukacji, opieki i wychowania.

Obecnie w strukturze PSONI funkcjonują następujące placówki:

- 1) Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno- Wychowawczy,
- 2) Warsztaty Terapii Zajęciowej Nr 1,
- 3) Warsztaty Terapii Zajęciowej Nr 2,
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy,

Celem PSONI jest działanie na rzecz wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością intelektualną, tworzenie warunków przestrzegania wobec nich praw człowieka, prowadzenie ich ku aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym oraz wspieranie rodzin. Zadania PSONI obejmują tworzenie i prowadzenie placówek dziennych o wielospecjalistycznych, kompleksowych działaniach rehabilitacyjnych, edukacyjnych i rozwijających dla dzieci, młodzieży oraz tworzenie i prowadzenie programów wspierających maksymalnie niezależne, samodzielne, aktywne życie oraz uczestnictwo w życiu społecznym osób dorosłych, zwłaszcza przygotowanie do zatrudnienia. Zadaniem PSONI jest także wspieranie i pomoc rodzinom osób niepełnosprawnych, promowanie i popularyzowanie nowego podejścia do wiedzy w zakresie niepełnosprawności intelektualnej i wpływanie na zmianę postaw społecznych w kierunku sprzyjającemu integracji i normalizacji życia osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Polskie Towarzystwo Stomijne „Pol-ilko” Oddział Regionalny w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Piłsudskiego 11-15 (Pol-ilko), tel. 604 635 899

Wpisane do KRS 14 stycznia 2002 roku pod nr 76005 działający jako oddział bez osobowości prawnej. Od 2 sierpnia 2013 roku zarejestrowany w KRS pod nr 0000472371 – z osobowością prawną. Pol-ilko inspiruje i popiera naukowe badania sprzyjające postępowi w technice wytwarzania stomii oraz w dziedzinie rehabilitacji leczniczej i readaptacji społecznej stomików, a także popiera opracowywanie nowych metod operacyjnych pozwalających na uniknięcie stomii. Ponadto Pol-ilko współdziała ze społeczną służbą zdrowia dla potrzeb zorganizowanej opieki nad stomikami, współdziała w szkoleniu kadr służby zdrowia dla potrzeb zorganizowanej opieki nad stomikami, szkoli chorych i prowadzi wśród nich działalność rehabilitacyjną ze szczególnym uwzględnieniem aspektów psychospołecznych. Pol-ilko współdziała również z przemysłem w wytwarzaniu nowoczesnego sprzętu stomijnego i innych środków pomocniczych niezbędnych dla zachowania aktywności życiowej ludzi posiadających stomię, propaguje problematykę stomijną, opiniuje sprzęt stomijny produkcji krajowej i zagranicznej oraz reprezentuje Towarzystwo, jego cele i potrzeby osób ze stomią.

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Morskiej 9A (SM), tel. 698 905 562

Wpisane do KRS 24 stycznia 2005 roku pod nr 63545. Jest organizacją pozarządową zrzeszającą osoby niepełnosprawne ze stwardnieniem rozsianym i ich rodziny. Podstawowym celem działalności SM jest poprawa warunków życiowych, zdrowotnych, zwiększenie uczestnictwa w życiu społecznym,

gospodarczym, zawodowym, kulturalnym, turystycznym i sportowym oraz wyzwalanie inicjatyw osób ze stwardnieniem rozsianym w kierunku jak najwzszzechstronniejszej rehabilitacji. SM współpracuje ze Światową Federacją Towarzystw Stwardnienia Rozsianego oraz innymi organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w mieście i kraju.

[Stowarzyszenie Hospicjum im. św. M. Kolbego w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 13 \(Hospicjum\), tel. 94 340 01 89](#)

Wpisane do KRS 06 czerwca 2001 roku pod nr 17241. Hospicjum sprawuje opiekę medyczną, psychologiczną i socjalną nad pacjentami z chorobami nowotworowymi, zapewniając im profesjonalną pomoc oraz godne warunki w trudnym dla nich i ich rodzin okresie życia. Leczenie, pielęgnowanie, rehabilitacja, towarzyszenie w trudnych chwilach zapewniają lekarze, pielęgniarki, wolontariusze oraz kapłan. Rodzina chorego może oczekiwać pomocy zarówno w zabiegach, przeszkoleniach z zakresu wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych jak i w sprawach socjalno-bytowych. Do tej pory hospicjum im. Św. M. Kolbego zapewniło opiekę domową i stacjonarną dla osób z terenu Miasta i powiatu koszalińskiego oraz powiatów sąsiednich: Białogardu, Szczecina, Kołobrzegu, Świdwina oraz Sławna. Chorzy i ich rodziny korzystają przede wszystkim ze świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez lekarza i pielęgniarkę. W sytuacjach uzasadnionych stanem zdrowia, na zlecenie lekarza, pacjenci mają zapewnione usługi rehabilitacyjne. Mają również możliwość uzyskania wsparcia ze strony psychologa i kapłana. Do pomocy zaangażowani są wolontariusze, którzy włączają się w czynności związane z pielęgnacją chorego i utrzymaniem higieny zarówno w jego domu jak i w ośrodku stacjonarnym. W celu zwiększenia jakości świadczonych usług i doskonalenia wiedzy w sferze medycznej i psychologicznej Hospicjum kieruje wolontariuszy na szkolenia organizowane przez ośrodki w kraju.

[Stowarzyszenie Koszaliński Klub „Amazonka”, z siedzibą przy ul. Morskiej 9A \(Amazonka\), tel. 94 341 29 46](#)

Wpisane do KRS 2 października 2001 roku pod nr 31902. Działaniem obejmuje miasto i powiat koszaliński. Status organizacji pożytku publicznego otrzymało 12 maja 2004 roku. Jest organizacją samopomocową, pozamedyczną. Celem działań Amazonki jest poprawa zdrowia fizycznego i psychicznego kobiet po operacji amputacji piersi, poprzez zajęcia rehabilitacyjne, sportowe, spotkania integracyjne oraz seanse psychoterapeutyczne. SeminaRIA organizowane z udziałem lekarzy specjalistów i różnego rodzaju szkolenia mają na celu pogłębienie wiedzy na temat raka piersi, poznawanie najnowszych metod leczenia oraz diagnostyki. Cykliczne spotkania w Klubie dają poczucie więzi w środowisku Amazonek oraz też możliwość wymiany doświadczeń. Amazonka jest organizatorem spartakiady, w której biorą udział amazonki z całego kraju. Spartakiada jest okazją do wspólnego rywalizowania w konkurencjach sportowych oraz do integrowania się osób niepełnosprawnych z lokalnym społeczeństwem.

[Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Bądźmy Razem” w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Rzecznej 5 \(Bądźmy razem\), tel. do SOSW 94 342 06 16](#)

Wpisane do KRS 08 czerwca 2005 roku pod nr 235831. Celem działalności jest działanie na rzecz wszechstronnego rozwoju osób niepełnosprawnych intelektualnie, tworzenie warunków do ich aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin. Stowarzyszenie swoje cele realizuje poprzez tworzenie warunków do intelektualnego, psychicznego i społecznego rozwoju osób niepełnosprawnych intelektualnie, umożliwia im podnoszenia sprawności fizycznej i kształtuje nawyki czynnego wypoczynku i zagospodarowania czasu wolnego. Stowarzyszenie prowadzi zajęcia usprawniające, rehabilitacyjne i kulturalno-oświatowe, organizuje konkursy, przeglądy, wystawy i zawody o zasięgu rejonowym i wojewódzkim. Ponadto organizuje letni, zimowy wypoczynek, poradnictwo, szkolenia, kursy, seminaRIA i warsztaty oraz pomoc materialną dla rodziców dzieci niepełnosprawnych.

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ikar” w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Władysława Andersa 6 (Ikar), tel. 606 233 208

Wpisane do KRS 6 czerwca 2003 roku pod nr 164036. Ikar działa od roku 1990. Zrzesza osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Organizuje spotkania integracyjne, sportowe i okolicznościowe. W ramach Ikara działają różne osoby mogące służyć pomocą, w tym twórcy i artyści. Dla wielu członków Ikara spotkania są jedyną formą kontaktu z drugim człowiekiem. W szczególnych sytuacjach, kiedy osoby ze względu na swoją niepełnosprawność nie mogą uczestniczyć w spotkaniach – osoby sprawniejsze odwiedzają mniej sprawnych w domach.

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych ich Rodzin i Przyjaciół „Przystań” w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Władysława Andersa 24 (Przystań), tel. 533 980 940

Wpisane do KRS 7 lutego w 2008 pod numerem 298639. Przystań ma za zadanie pomagać osobom niepełnosprawnym (w tym chorym i zaburzoną psychicznie), ich rodzinom i otoczeniu w integracji ze środowiskiem. Zadaniem Przystani jest informowanie o chorobach psychicznych, uświadamianie czym są choroby psychiczne oraz, że choroba psychiczna może osiągnąć każdego bez względu na wiek, wykształcenie i pozycję społeczną. Przystań pomaga trafić do specjalistów, tworzy grupy wsparcia, integruje osoby chore i zdrowe, wymienia się doświadczeniami.

Stowarzyszenie Sportu Niepełnosprawnych „Start” w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Jedności 4 (Start), tel. 94 342 30 01 w. 47

Wpisane do KRS 8 grudnia 2011 roku pod nr 401725. Działa od roku 1990 i jest kontynuatorem Zrzeszenia Sportowego „Start” działającego na rzecz osób niepełnosprawnych od roku 1965 przy ul. Morskiej 9. Jednym z celów organizacji jest podnoszenie sprawności. Stowarzyszenie ukierunkowane jest również na osiągnięcie wysokich wyników sportowych. Prowadzi sportowe zajęcia integracyjne dla osób zdrowych i niepełnosprawnych, w tym z różnych stowarzyszeń. W okresie działalności członkowie Startu brali udział w Igrzyskach Paraolimpijskich w których startowało już kilkunastu zawodników zdobywających medale. Wielu startowało na Mistrzostwach Świata i Europy. Start jest w czołówce krajowej w lekkoatletyce i podnoszeniu ciężarów leżąc.

Wybrane organizacje wspomagające

Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej w Koszalinie, z siedziba przy ul. bpa Czesława Domina 8 (Caritas), tel. 94 342 36 90

Powołane Dekretem z dnia 19 marca 1990 roku przez J. E księdza ks. Biskupa Ordynariusza Ignacego Jeża do pełnienia posługi miłosierdzia w kraju i poza jego granicami. Do zadań Caritas należy m.in. prowadzenie działalności charytatywnej i opiekuńczej, systematyzowanie jej form i podejmowanie działań na rzecz szerokiego zakresu potrzebujących, a w szczególności rodziny, dzieci, młodzieży, samotnych matek, osób niepełnosprawnych, chorych, seniorów, uzależnionych, bezdomnych, bezrobotnych, ofiar przemocy, więźniów, migrantów i uchodźców, ofiar klęsk żywiołowych, epidemii i konfliktów zbrojnych. Caritas udziela pomocy doraźnej i rozwojowej na terenie diecezji i poza jej granicami, szerzy chrześcijańską naukę o miłosierdziu i pogłębia jej zrozumienie. Ponadto opracowuje inicjatywy mające na celu rozwój i restrukturyzację polskiej wsi oraz wzmocnienie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich, przeciwdziała patologiom społecznym i zagrożeniom bezpieczeństwa publicznego. Caritas kształtuje także świadomość ekologiczną, promuje zdrowie i zdrowy tryb życia, propaguje profilaktykę zdrowotną oraz ochronę zdrowia i udziela pomocy w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w oparciu o wartości chrześcijańskie.

Fundacja Nauka dla Środowiska (Fundacja), z siedzibą przy ul. Raławickiej 15-17 (Politechnika Koszalińska, bud. F), tel. 94 347 82 05

Fundacja Nauka dla Środowiska wpisana do KRS 20.01.2003 roku pod numerem 0000146454. Fundacja we współpracy z partnerami publicznymi, sektorem biznesu oraz podmiotami społecznymi podejmuje działania badawcze i rozwojowe. Działa w krajowych i światowych sieciach NGO. Wdraża m.in.: Program Dobre Wsparcie, który daje nowe spojrzenie na pomoc opiekuńczą i system usług społecznych. Siłą Dobrego Wsparcia jest powrót do relacji ludzi żyjących blisko siebie. Innowacyjny program pobudza potencjał drzemący w społeczności lokalnej. Dzięki wypracowanym czterem funkcjonalnościami: Dobra Opieka, Dobry Opiekun, Dobra Rodzina, Dobry Sąsiad, pozwala obniżyć koszty usług opiekuńczych w gminie i odpowiada na wyzwania przyszłości.

Polski Czerwony Krzyż w Polsce Oddział Rejonowy w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Grunwaldzkiej 18 (PCK), tel. 94 342 50 33

Wpisane do KRS 21 stycznia 2005 roku pod nr 225587. Celem PCK jest zapobieganie cierpieniom ludzkim i ich łagodzenie we wszystkich okolicznościach. W realizacji swych celów i zadań PCK współdziała z organizacjami państwowymi, samorządowymi, organizacjami społecznymi, instytucjami i in. podmiotami. Udziela pomocy niezbędnej do samodzielnej egzystencji (żywność, ubrania) oraz wspomaga dzieci poprzez przygotowanie wyprawek szkolnych; niepełnosprawnym poprzez przekazywanie pozyskanego sprzętu rehabilitacyjnego, środków pomocniczych, wózków inwalidzkich i in. Działalność ta jest możliwa w ramach min. pomocy zagranicznej i zbiórek pieniężnych.

Polski Komitet Pomocy Społecznej z siedzibą w Koszalinie przy ul. Matejki 3 (PKPS), tel. 94 342 61 03

Wpisany do KRS 24 stycznia 2005 roku pod nr 41349. PKPS jest stowarzyszeniem prowadzącym działalność na zasadzie wolontariatu. Pomaga osobom, które z różnych przyczyn nie są zdolne do rozwiązywania swoich życiowych problemów, szczególnie ludziom starszym, niepełnosprawnym, chorym, samotnym, zagrożonym demoralizacją oraz rodzinom wielodzietnym.

Pracownia Pozarządowa w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Dworcowej 2 (Pracownia), tel. 94 340 35 23

Wpisana do KRS 12 lipca 2001 roku pod nr 0000026352. W 2014 roku Pracownia zakończyła długotrwały proces standaryzacji i otrzymała certyfikat jakości działań jako centrum wsparcia i inkubacji organizacji pozarządowych. Tym samym stała się jedynym certyfikowanym podmiotem wsparcia organizacji w naszym województwie i jednym z 16 w całym kraju.

Działając jako ośrodek wsparcia szkoli organizacje pozarządowe, prowadzi doradztwo i działalność informacyjną. Prowadzi największą w województwie bibliotekę i czytelnię pozarządową. W siedzibie Pracowni udostępniane są organizacjom sale (w tym sala szkoleniowa), zamykane szafki, sprzęt biurowy. Pracownia jest współzałożycielem Zachodniopomorskiej Federacji Pozarządowej. Organizuje różnego typu wydarzenia o charakterze integracyjnym i edukacyjnym dla organizacji. Pracownia wzmacnia również współpracę administracji publicznej z organizacjami i mieszkańcami, dążąc do zapewnienia wszystkim aktywnym obywatelom możliwości działania w życiu publicznym.

Spółdzielnia Socjalna „Opieka Ty i Ja”, z siedzibą przy ul. Zwycięstwa 137/139/pok. 701 (Spółdzielnia), tel. 577 696 130

Wpisana do KRS w maju 2017 roku pod nr 0000679270. Spółdzielnia Socjalna „Opieka Ty i Ja” od 2017r. działa w zakresie aktywizacji społeczno - zawodowej osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym. Wspiera osoby wykluczone, w tym osoby niepełnosprawne, prowadząc przedsiębiorstwo społeczne. Zatrudnia 11 osób wykluczonych. Spółdzielnia posiada doświadczenie i potencjał w świadczeniu usług opiekuńczych w społeczności lokalnej - na rzecz osób niesamodzielnych

i niepełnosprawnych. Prowadzi działalność gospodarczą świadcząc usługi opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego. Spółdzielnia prowadzi również działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych skierowanych do osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, takich jak: usługi asystenckie przy wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, stymulowaniu osób niepełnosprawnych do podejmowania aktywności i umożliwienie im uczestnictwa w życiu społecznym, realizowania prawa do samodzielnego życia, przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczenie społeczne osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku, umożliwienia im uczestnictwo w społeczności lokalnej poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych, czy sportowych.

Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Zwycięstwa 168 (Stowarzyszenie), tel. 666 199 972

Wpisane do KRS 10 czerwca 2010 roku pod nr 0000358359. Stowarzyszenie powstało jako inicjatywa osób z różnych organizacji i środowisk, którym przyświeca idea organizacji pomocy wzajemnej. Misją Stowarzyszenia jest stworzenie bazy informacyjnej obejmującej swoim zasięgiem Miasto w zakresie działań wolontariuszy i potrzeb społeczności lokalnej oraz zwiększanie aktywności społecznej obywateli i tworzenie rozwiązań umożliwiających im podejmowanie działań w charakterze wolontariuszy. Oferta, w szczególności, kierowana jest do ludzi starszych oraz młodzieży szkolnej. Stowarzyszenie ma na celu propagowanie wiedzy z zakresu wolontariatu i upowszechnianie idei pracy wolontarystycznej, a także wspieranie działań organizacji pozarządowych, zespołów i osób prywatnych działających na polu pomocy społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych, chorych, nieprzystosowanych społecznie, wymagających wsparcia edukacyjnego, wykluczonych społecznie i technologicznie poprzez oferowanie im pomocy świadczonej przez Stowarzyszenie i wolontariuszy.

VIII. RADA DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH (Rada)

Zadania Rady

Rada działa na podstawie art. 44 b i 44 c ustawy o rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz Zarządzenia Prezydenta Miasta Koszalina (obecnie V kadencja Rady).

Do zakresu działania powiatowych rad należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizacja praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów i opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Koszalinie

Urząd Miejski w Koszalinie
ul. Rynek Staromiejski 6-7
75-007 Koszalin
Tel. 94 348 87 17, Fax 94 348 87 25
e-mail: rada.niepelnospprawnych@um.koszalin.pl

Podstawa prawna: *ustawa o rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r., poz. 426 ze zm.), Zarządzenie nr 175/610/19 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 28 listopada 2019 roku w sprawie powołania członka Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Koszalinie.*

VIII. PEŁNOMOCNIK DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zadania Pełnomocnika

Do podstawowych zadań Pełnomocnika należy koordynowanie i nadzór nad działaniami związanymi z realizacją polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych z terenu Miasta Koszalina, w zakresie wynikającym z obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności:

- monitoring i realizacja wdrażania Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych,
- opracowywanie projektów programów dotyczących rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych przy współpracy wydziałów Urzędu Miejskiego, jednostek organizacyjnych Miasta oraz innych instytucji i organizacji pozarządowych, zajmujących się sprawami osób niepełnosprawnych,
- planowanie, koordynowanie i wspieranie działań podejmowanych na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, poprzez realizację „Miejskiego programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych na lata 2018-2022”,
- współpraca z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz z Miejskim Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Koszalinie,
- współpraca z przedstawicielami administracji rządowej, jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi w zakresie problematyki dotyczącej środowiska osób niepełnosprawnych,
- inicjowanie, koordynowanie i nadzór nad działaniami w zakresie organizowanych kampanii społecznych, wystaw, konferencji na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych,
- analizowanie potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie:
 - poprawy infrastruktury przestrzennej i komunikacyjnej Miasta,
 - możliwości i łatwości dostępu do obiektów użyteczności publicznej,
 - pomocy w życiu społecznym i zawodowym osób niepełnosprawnych (zgodnie z ich oczekiwaniami, kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami),
 - zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych,
 - rehabilitacji i udzielania informacji o ulgach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych,
 - wolontariatu i asystentury na rzecz osób niepełnosprawnych,
 - promowania osiągnięć w nauce, kulturze i sporcie osób niepełnosprawnych.
- Przedstawianie Prezydentowi Miasta propozycji rozwiązań dotyczących dostosowania budynków, przestrzeni i komunikacji publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- składanie do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i innych jednostek wniosków i wystąpień o dofinansowanie zadań mających wpływ na poprawę warunków życia osób niepełnosprawnych,
- promowanie pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnością,
- wdrażanie innowacyjnych rozwiązań dotyczących osób niepełnosprawnych,
- koordynowanie spraw związanych z prowadzeniem przez Miasto rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w ramach środków pozyskanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i z innych źródeł,
- pomoc osobom doświadczającym trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się.

Pełnomocnik ds. osób Niepełnosprawnych w Urzędzie Miejskim w Koszalinie

Urząd Miejski w Koszalinie

ul. Rynek Staromiejski 6-7

75-007 Koszalin

Tel. 94 348 87 17, Fax 94 348 87 25

e-mail: anna.ginda@um.koszalin.pl

Podstawa prawna: wyciąg z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Koszalinie wprowadzonego Zarządzeniem Nr 125/469/15 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 30 lipca 2015 r. ze zm.

IX. KOORDYNATOR DS. DOSTĘPNOŚCI

Zadania koordynatora

Czym zajmuje się koordynator?

Zadania tej osoby to m.in:

- wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do informacji o danym podmiocie i usługach jakie świadczy,
- tworzenie i wdrażanie planu na rzecz poprawy dostępności danej instytucji.

Koordynator jest swoistym "opiekunem" tematu dostępności i rzecznikiem rozwiązań na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami, ułatwiać kontakt i dostęp do usług świadczonych przez dany podmiot publiczny.

Zgodnie z ustawą, nie wszystkie podmioty publiczne muszą wyznaczać koordynatora, ale Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej zachęca do tego jak najwięcej z nich. W zobowiązanych do tego podmiotach koordynatorzy mieli być powołani do 30 września 2020 roku.

W Urzędzie Miejskim w Koszalinie jest powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta koordynator i Zespół który z nim współpracuje.

Koordynator do spraw dostępności w Urzędzie Miejskim w Koszalinie

Urząd Miejski w Koszalinie

ul. Rynek Staromiejski 6-7

75-007 Koszalin

tel. 94 34 88 613

e-mail: mariola.raniszewska@um.koszalin.pl

Podstawa prawna: *ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062), zarządzenie wewnętrzne Nr 114/20 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 25 września 2020 r. w sprawie wyznaczenia Koordynatora do spraw dostępności w Urzędzie Miejskim w Koszalinie oraz powołania Zespołu do spraw dostępności w Urzędzie Miejskim w Koszalinie.*

X. WAŻNE ADRESY WWW

www.gov.pl

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. 222 500 108. Na stronie znajdują się aktualne akty prawne, ich interpretacje, informacje o proponowanych zmianach legislacyjnych oraz inne dotyczące osób niepełnosprawnych i pomocy społecznej.

www.niepelnosprawni.gov.pl

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, ul. Żurawia 4 A, 00-503 Warszawa, tel. 22 461 60 00

e-mail: sekretariat.bon@mrips.gov.pl

Na stronie znajdują się informacje dotyczące działalności Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Krajowej Rady Konsultacyjnej ds. Osób Niepełnosprawnych, PFRON, organizacji pracodawców i organizacji pozarządowych oraz ulg i przywilejów dotyczących osób niepełnosprawnych. Biuro zapewnia obsługę osób niesłyszących przy pomocy tłumacza języka migowego online. Można się też skontaktować za pomocą formularza kontaktowego lub faxu 22 461 60 02. Pełnomocnik Rządu ds.

Osób Niepełnosprawnych przyjmuje interesantów w każdy pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca. Zgłoszenia telefoniczne przyjmują pracownicy Biura pod nr tel. Podanym wyżej lub adresem mailowym: sekretariat.bon@mriips.gov.pl.

www.pfron.org.pl

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - oddział Główny Warszawa, ul. Jana Pawła II 13, tel. 22 50 55 500.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - oddział w Szczecinie, ul. Powstańców Wielkopolskich 33, tel. 91 482 09 20.

Portal poświęcony działalności Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Znajdują się tam informacje o zadaniach, które realizuje PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych, szczegółowa charakterystyka realizowanych programów z możliwością pobrania odpowiednich wniosków, załączników potrzebnych do otrzymania dofinansowania. Można również zapoznać się z czasopismem „BIFRON” redagowanym przez Fundusz, a zawierającym ciekawe informacje związane z działaniami podejmowanymi przez PFRON.

www.popon.pl

Serwis Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych. POPON jest największym związkiem zrzeszającym przedsiębiorców zatrudniających osoby niepełnosprawne. Na portalu znajdziemy Internetową Giełdę Pracy dla Osób Niepełnosprawnych, dowiemy się o szkoleniach dla osób niepełnosprawnych.

Informacji o organizacjach pozarządowych z całej Polski zajmujących się osobami niepełnosprawnymi można znaleźć w internetowej bazie danych w portalu: www.ngo.pl.

XI. NOTATKI WŁASNE

Notatki

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of 25 horizontal dotted lines for writing.

Spis treści:

Przedmowa Prezydenta Miasta Koszalina.....	1
Karta Praw Osób Niepełnosprawnych.....	2

I. ORZECZNICTWO POZARENTOWE

Orzekanie o niepełnosprawności.....	3
Orzekanie o stopniu niepełnosprawności.....	3
Przekładanie orzeczeń innych organów.....	5
Wyroki sądowe.....	5
Legitymacja osoby niepełnosprawnej.....	6
Karta parkingowa osoby niepełnosprawnej.....	7

II. ORZECZNICTWO RENTOWE I INNE ŚWIADCZENIA ZUS

Warunki wymagane do przyznania renty.....	8
Rodzaje rent z tytułu niezdolności do pracy.....	10
Powstanie i ustanie prawa do renty.....	12
Renta rodzinna.....	13
Renta socjalna.....	15
Dodatkowy dochód a renta socjalna.....	17

III. EDUKACJA DZIECI I MŁODZIEŻY

Poradnia psychologiczno – pedagogiczna.....	18
Nauczanie integracyjne.....	19
Nauczanie specjalne.....	19
Nauczanie indywidualne.....	20
Bezpłatny transport do placówek oświaty.....	20

IV. REHABILITACJA SPOŁECZNA

Turnusy rehabilitacyjne.....	21
Sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.....	23
Likwidacja barier.....	24
Usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika.....	27
Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.....	28
Program PFRON „Aktywny samorząd”.....	28
Program PFRON „Zajęcia klubowe w WTZ”.....	31
Program MRiPS „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.....	31
Świadczenia MOPR na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin (bezfinsowej i finansowej).....	32

V. REHABILITACJA ZAWODOWA

Refundacja kosztów wyposażenie stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.....	41
Środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej – samozatrudnienie.....	43
Zwrot kosztów przystosowania istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.....	46

VI. ULGI I UPRAWNIENIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Legitymacja osoby niepełnosprawnej.....	49
Karta parkingowa osoby niepełnosprawnej.....	49
Prawo jazdy.....	50
Ulgi w przejazdach komunikacją miejską MZK w Koszalinie.....	51
Ulgi w przejazdach środkami komunikacji publicznej.....	53
Podatek dochodowy od osób fizycznych.....	56
Podatek od czynności cywilnoprawnych.....	57

Uprawnienia w sądzie.....	58
Kurator dla osoby niepełnosprawnej.....	58
Usługi pocztowe.....	59
Usługi i ulgi telekomunikacyjne.....	60
Zwolnienie z opłat za radio i telewizję.....	61
Ulga paszportowa.....	62
Ulga w opłacie za wstęp do muzeów.....	64
Pies przewodnik w obiektach użyteczności publicznej.....	64
VI. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	
Organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych.....	65
Organizacje wspomagające.....	70
VII. RADA DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	
Zadania Rady.....	72
VIII. PEŁNOMOCNIK DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	
Zadania pełnomocnika.....	74
IX. KOORDYNATOR DS. DOSTĘPNOŚCI	
Zadania koordynatora.....	74
X. WAŻNE ADRESY WWW	
Adresy www.....	74
XI. NOTATKI WŁASNE	
Notatki.....	75

